

dergi

AKSEKİ

2020 - Sayı 28 - İki ayda bir yayınlanır - 6 TL

Akseki Lezzet Günleri

Akseki Kadınların Destek Kermesi

Akseki Kaymakamı Volkan Hülür

Yazılarıyla: Cengiz Demirtaş, Kani Işık, Mahmut A.Duruk, Oğuz Acar, Rasih Kaplan,
Sacide Bolcan, Şebnem İlkay Gököz, Vildan Çetinkaya...

50 yıldır Aroma'dan başkasını aramıyoruz....

*Bu toprağın meyvesi ile her zaman kaliteli,
güvenilir meyve suyunu ülkemize sunmayı esas alan iş anlayışımız ile
50 yıldır yanınızdayız.*

Meyve suyunda öncü Aroma 50 yaşında.

aroma®

Başkan'dan...

Kadınlarımız,

Sekiz Mart Dünya Emekçi Kadınlar gününde, aklıma kadınlarımızın geçmiş ülke savunmasında aldıkları önemli görevler geldi. Cephaneleri kağıtlarla taşıyıp kurtuluş savaşımıza verdikleri destekler unutulamaz... Kadınlarımız her zaman başımızın tacı olmuştur.

Mustafa Kemal Atatürk, ülkemizdeki kadınların fedakarlık ve hizmetlerini takdir etmiş, kadınlarımızın seçme ve seçilme haklarını yüz yıl önce ülkemize getirmiş ve kadının ekonomik, siyasal konumunu iyileştirici, sosyal hayatta ön plana çıkmasını sağlayan uygulamaları başlatmıştır.

Günümüze kadar gelen olumlu yapılanmalar yanında maalesef acı olaylar da yaşanmış, yaşamaya da devam etmektedir. Her sene beş yüze yakın kadın cinayetinin olduğu ülkemizde kadınlar ya hiç tanımadıkları erkekler ya aile ya töre ya da eş sebebiyle, anlamsız duygularla cinayete kurban verilmektedir.

Çocuklarımızın yetişmesinde ve karakterinde on iki yaşa kadar anne eğitimi önem kazanmaktadır. Anne özellikle erkek çocuğuna, kadına ve kadın haklarına saygıyı ve kadın-erkek hak eşitliğini benimsetmelidir. Erkek egemenliğinin doğal olduğu bilinçaltı mesajıyla büyütülen erkek çocuklar gelecekte bunu hayatının her alanında uygulayacaktır. Erkek egemen (ataerkil) toplum bakış açısının nedenleri "aile faktörü, eğitim sistemi, toplumsal baskılar" şeklindedir... Bir kadını övmek için bile "Erkek gibi kadın!" denilen toplumumuzda her şeyin erkek üzerine kurulu olduğunun acısını sadece kadınlar yaşıyor.

Kadınlarımız hayatta öz güvenle ve kendilerini iyi yetiştirerek; başarılı ve çalışkan olup; erkeğin kadın üzerinde hakimiyeti olmalıdır algısını bertaraf ederek; başkalarının haklarına saygı gösteren, hayata sevecen, topluma faydalı bireyler yetiştirmenin kendi ellerinde olduğunu farketmeleriyle; gelecek neslin ve toplumun temelindeki erkek otoritesine dayanan ataerkil kültür yapısını değiştirecektir.

Kanayan bu yarının kapanması, kadın erkek eşitliğinin oluşması ancak ve ancak kadınlarımızın gayreti bırakmamaları ile oluşabilecektir...

Biraz Aksekimizin kadınlarından da söz etmek istiyorum. Türkmen kültürünün verdiği hem naif hem güçlü yapıyı çocuklarına, torunlarına işledikleri için, son yirmi senede ben şahsen bölgemizde bu anlamda kadına ve aile içi şiddet olaylarını hiçbir şekilde duymadım, görmedim.

Aile kavramını en olumlu şekilde yaşayan Aksekili kadınları ve aileleri kutluyorum. Türkiye'mizin kadınlarına, ailelerine örnek olmalarını rol model olarak algılanmalarını diliyorum.

Ancak en temel oluşum olan ailede alınacak eğitim ve kucaklayan eşit yaşam kültürüyle, şiddetin ortadan kalkması, kadın ve erkeğin yan yana olması sağlanacaktır...

Sevgiyle kalın

Mahmut Atom DURUK

Editör'den...

Yaşam ne kadar kötü gözükürse gözüksün, her zaman başarılı olacak bir yol vardır. Hayat varsa umut da vardır...
Fotoğraf: Rasih Kaplan

Romantik doğa mı? Üretken doğa mı?

Kimimiz alternatif anlamda kırsal turizme yönelerek, kimimiz ağaçların gölgesinde kitabını okuyup doğanın bize sunduğu sağlıklı lezzetleri tüketerek; kimimiz dağların, serin akarsuların yamacında bungalow evde yaz-kış dinlendirici bir hafta sonu geçirerek; kimimiz sararan yaprakların döküldüğü orman yolunda şiirle şarkıyla yürüyerek; kimimiz rehabilitasyon amaçlı doğa ve doğadaki canlılarla iletişim kurarak; kimimiz yoga yaparak vb. doğanın tüm sanatsal unsurlarını barındıran renk ve seslerine odaklanıp turizm, sağlık, rehabilitasyon, sanat ve dinlenme için doğa ile romantik ilişki kurdu.

Kimimiz ise üretken doğayı örnek alarak, üretti, toprağı besledi, doğanın kendi kendine geliştirdiği tasarım ve süreçlerinden ilham alarak, doğanın kendi sorunlarına çözüm üretme yollarından ders çıkararak kendi yaşamına adapte etti ve doğa ile sürdürülebilir üretken bir ilişki kurdu.

İnsan ve doğa ilişkisi ister romantik ister üretken olsun... "İnsan; doğaya zarar vermeden, doğanın kendi içindeki uyum ve sistematiğini bozmadan üzerinde yaşamalı, dinlenmeli, projelerini sürdürülebilir şekilde üretmeli..." Aslında "insanların yapmaya çalıştığı her şeyi doğada yaşayan canlıların gezegeni kirletmeden, geleceklerini tehlikeye atmadan yaptıklarını" biliyoruz. Bundan daha iyi bir model olabilir mi?

Geleceği tehlikeye atmadan derken, değişen dünya düzeninde insanlar olarak yaptıklarımızdan dolayı tabiat ana ayakta kalmakta zorluk çekiyor, sağlığı onarıcı nitelikte gıda üretimi ve tüketimi azaldı, küresel nüfusun bağımsızlık sistemi güçsüzleşti.

Hal böyle olunca doğa bize onunla aslında "simbiyotik ilişki" kurmamız gerektiğini sık sık hatırlatıyor. Gezegeni kurtarmak için onarıcı, tamamlayıcı, sürdürülebilir, geri dönüştüren ve topluca hareket güçlerimizin farkında olmalıyız. Bundan 3-4 ay önce alışkanlıklarımız nasıldı? Koronavirüs (Covid-19) salgınından sonra alışkanlıklarımız nasıl şekillendi? Birisi gelip hayat düzenimizin, alışkanlıklarımızın böylesine değişeceğini söylese mümkün olacağını düşünür müydük? Öyleyse mümkün olmadığını düşündüğümüz şeyler biz istersek olabilir. Yani doğa ile ilişkilerimizi düzeltebiliriz. "İyi bir ekosisteme sahip doğa ile iyi bir bağımsızlık sistemine de sahip olabiliriz!"

2020 yılı içindeyken tek temennim, ülkemiz insanların sağlıklı yaşam ve doğa için onarıcı, tamamlayıcı nitelikte birlik sağlayarak, topluca hareket etmesi ve diğer ülkelere rol model niteliğinde olması.

Yeni sayıda görüşmek üzere, sevgiler...

Vildan ÇETİNKAYA
Mart 2020 / İstanbul
vildancetinkaya07@gmail.com

Akseki Dergisi

2 Ayda bir yayınlanır.
2020, Sayı: 28

Akseki Eğitim Hayratı Derneği İktisadi İşletmesi Adına, Sahibi

Mahmut Atom Duruk

Genel Yayın Yönetmeni

Rasih Kaplan

Editör

Vildan Çetinkaya

Haber ve Fotoğraflar

Rasih Kaplan, Adem Çetin, Mustafa Hatipoğlu

Tasarım ve Uygulama

Rasih Kaplan,
Gülşah Çaprak

Baskı

Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi Massit Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar, İSTANBUL
Tel.: 0.212.629 06 15 pbx
www.secilofset.com

Yayın Kurulu

İbrahim Ekmekçi, Mahmut Atom Duruk,
Öğuz Acar, Rasih Kaplan, Ramazan Apaydın,
Vildan Çetinkaya

İletişim Adresi

Akseki Eğitim Hayratı Yapanlar ve Yaşatanlar
Derneği İktisadi İşletmesi
Bakırköy V.D. No: 0340379001
Zeytinlik Mahallesi Mor Menekşe Sokak
N:7/3 Bakırköy-İstanbul
Tel.: 0212.542 93 48 Faks: 0212 542 02 75

Akseki Eğitim Hayratı Derneği İktisadi İşletmesi
tarafından yayınlanan Akseki Dergisi T.C
yasalarına uygun olarak yayın yapmaktadır.
Dergide yer alan yazı ve makaleler yazarlarının
görüşüdür.

Akseki Eğitim Hayratı Derneği İktisadi İşletmesi
Vakıfbank Ataköy Galleria Şubesi
TR88 0001 5001 5800 7304 2148 55

Kapak Fotoğrafı Açan çiçeklerin verdiği habermişcesine, Göktepe yaylası ©Attila Durak

6 Yöresel Lezzet Günleri

36 Prof. Dr. Kani Işık

10 Akseki Kaymakamı Volkan Hülür

18 Tohum Serüveni

Cem Botanik: Ayşe Şirin 15

20 Şebnem İlkay Gököz

44 Akseki Kış Manzaraları

dergi
AKSEKİ

- Alternatif Turizm'in Toroslardaki Yıldızı Sarıhaçlar Köyü; Yöresel Lezzet Günleriyle Parladı 6
- Akseki'de Anaokulu Temeli Atıldı 9
- Akseki Kaymakamı Volkan Hülür 10
- Cengiz Demirtaş: Yatırım Bankacılığı ve Akseki'nin Kalkınması Üzerine Görüşler 12
- Ayşe Şirin: Akseki Mahmutlar Köyü'nden İstanbul'a Girişim Hikayesi Cem Botanik 15
- Vildan Çetinkaya: Geçmişten Günümüze Tohum Serüveni 18
- Genç Aksekililer: Şebnem İlkay Gököz 20
- Oğuz Acar: STK Yönetim Sanatı 26
- Sacide Bolcan: Atatürk'ün Ardından... 28
- Kani Işık: Milli Mücadele (Kurtuluş Savaşı) Yıllarına Nasıl Gelindi? 36
- AEHD Antalya Şubesi Etkinlikleri 40
- Dağlardan Topladıkları Kuşburnuyla Aile Ekonomisine Katkı Sağlıyorlar 42
- Akseki Kış Manzaraları 44

Alternatif Turizm'in Toroslardaki Yıldızı Sarıhacılar Köyü; Yöresel Lezzet Günleriyle Parladi

Otantik Köy Sarıhacılar'da Renkli Günler

19-20 Ekim 2019 tarihinde "Sarıhacılar Güz Etkinliği" kapsamında birincisi düzenlenen "Akseki Yöresel Lezzet Günleri"nde yöreye ait tüm meşhur lezzetler, yerli ve yabancı ziyaretçilerin beğenisine sunuldu.

Yöresel lezzetlerin yanı sıra Akseki'ye özgü tahta kaşık yapımı gibi el sanatlarının, yöresel ürünlerinin, oyunlarının, müziğinin kısacası tüm kültürel değerlerinin sergilendiği, iki gün süren yöresel tanıtım gününde, ziyaretçiler köyde bulunan "Türk Folklor Müzesi'ni, Tarihi Kervan Göç Yolunu ve Düğmeli Evleri"de gezerek özledikleri geleneksel kültürü doyusuya yaşama fırsatı buldular. Antalya'dan turizm ve doğa sporları gibi gruplarla

Haber: Vildan Çetinkaya

"Aysenaz Hanım Konağı Butik Otel ve Restaurant" tesisini hizmete açan girişimci Mustafa Kavasoğlu; bölgenin unutulmuş gastronomik kültürünü tanıttığı gibi bölge halkının sosyo-ekonomik yapısına katkı sağlamasında da köprü kurarak Akseki'de başarılı bir ilke imza attı.

Yöresel keçiyoynuzu pekmezi, üzüm

pekmezi, yörük tarhanası, erik pestili lezzetleri ve tahta kaşık yapımı, çam kozalağı sepet örme gibi el sanatlarının, açık alanda en doğal haliyle nasıl hazırlandığının, Akseki halkı tarafından gösterimi; geleneksel kültürü hatırlamak ve gelecek nesillere aktarımını sağlamak için adeta kültürel bir atölye niteliği taşıdı. Akseki yemek kültürümüzde yer alan Saraylı Tatlısı, Akseki Kurabiyesi, Holuska, Kabuklu Fasulye, Eşki Tarhana Çorbası yemekleri ile tahta kaşık yapımında ustalık

ve tecrübelerini yarışmacı olarak katılım sağlayarak aktarmak isteyen Aksekili'ler için özel jüri oylamasıyla ödüllü yarışmalar da düzenlendi.

Akseki Eğitim Hayratı Derneği Mahmut

katılım sağlayan Rusya, Norveç, İsveç'li turistlerin de yörenin tüm kültürel değerlerine ve tarihi dokusuna karşı yoğun ilgileri güz etkinliğine ayrıca renk kattı.

Kültürel Kaynaşma Etkileri

Akseki Sarıhacılar Köyü'nün ilk Kültür ve Turizm Bakanlığı işletme belgeli

Atom Duruk, Aksekililer Yardımlaşma Derneği Mehmet Çetin Duruk, İş Adamı Vehbi Güleç, Ferit Ticaret, Nodar- Hadron, Toptancı Ömer Aksoy gibi değerli sponsorların katkılarıyla; hünelerini gösteren Akseki'li yarışmacılar derecesine göre çeyrek altınlar ile ödüllendirildiler. Kısacası etkinliğin, ilk olmasına rağmen büyük bir katılımı gerçekleştiğini, kültürel değerlerin, hemşerilik bağlarının güçlendiğini, bölge halkının keyifle bir araya geldiğini içtenlikle söyleyebilirim.

Akseki Gastronomik Kültürü

Tarihi süreçte yaşadığımız coğrafyanın, gastronomik kültürümüzü nasıl şekillendirdiğini birkaç maddeyle paylaşmak isterim.

- iklim şartlarına,
- bölgesel sosyo-ekonomik yapıya,
- zamanla birbirinden farklı kültürlerle yaşanan etkileşime,
- bölgenin kuzeyi ile güneyi arasındaki iklim farkına göre, geçmişten günümüze gelen her yöresel yemeğin, kendine has bir hikayesi oluşarak yeme içme ihtiyacı köklü bir kültüre dönüşmüştür.

Örneğin; ilçenin güney kısmında incir, nar, zeytin yetişirken, kuzey yerleşiminde daha çok kurutulmuş kışık sebze, tahıl, baklagiller ve hamur işi yiyeceklerin yaygınlığı gözlenmiştir. Akseki, Akdeniz'i İç Anadolu'ya bağlayan geçiş bölgesi olup, farklı iki bölge arası evlilik, ticaret gibi etkileşimlerle de yemek kültürümüzde çeşitlilik, tariflerde az da olsa değişiklik oluşmuştur.

Atalarımız, farklı lezzet arayışı ya da yokluk gibi etmenlerin varlığıyla lezzet ve yiyeceği arttırmak için bölge ikliminde yetişen mahsullerle yani eldeki imkanlarla temel tarifler geliştirmiştir. Yöreye özgü bu temel yiyeceklerle günümüze kadar farklı varyantlarda tarifler oluşmuştur. Bu konuyla ilgili lezzet günlerinde, Akseki'li hemşerimiz Emine Mıstık Hanım'la yaptığımız sohbetten bir anekdot paylaşmak isterim. Vakti zamanında babaannesinin, yerel adıyla Çöğre (**çitlembik, menengiç olarak bilinir**) ağacının çiçeklerini toplayıp, ekmek hamuru içerisine karıştırdığını,

saçta pişirerek katkı ekme şeklinde yediklerini, buğday ile kak denilen meyve kurularının karıştırıldığını,

yine buğday ile sütü (**sütlü yarma**) karışım haline getirdiklerini ve bunu malzemeyi arttırmak, lezzet vermek, öğünü savmak için eldeki imkanlara göre yaptıklarını aktarmıştır.

Hayır Hayır, Dilimiz Sürçmedi. Ekşi Değil! Eşki Tarhana :)

Günümüzdeki haliyle Akseki yöresine özgü damak tatlarından kısaca bahsederek listenin en başında özellikle hazırlanması zor olan Ekşi Tarhana (**yöresel ifadeyle Eşki Tarhana**) yer alıyor. Ürünler yöresel olunca, telaffuz da bir o kadar yöresel oluyor.

Tatlı Tarhana, Filizli (tefekli) Pilav, Kuzugöbeği Mantarı Yemeği, Kabuklu Fasulye, Holuska, Saraylı Tatlısı, Pelize Tatlısı, Yayı-Turhan Ayrarı, Erik (gömeç) Pestili, Akseki Kurabiyesi, Andız (Enek) Pekmezi, Üzüm Pekmezi ise yörede çok sevilen diğer lezzet örneklerinden sadece birkaçı...

Anadolu'da birçok farklı tariflerle yer alan geleneksel lezzet ve şifa kaynağı Tarhana'ya gelelim...

Peki, Akseki yöresine özgü Eşki Tarhana'yı diğer tarhanalardan ayıran nedir?

Buğday yarması ve ekşi dağ eriğinin kaynatılarak süzülmesi sonrası elde edilen erik suyu, domates, soğan, yeşil biber, kırmızı biber, kekik, toz kırmızı biber, domates salçası, biber salçası gerekli olan malzemelerdir. Bu malzemelerin karışımından oluşan ve kurutulan Eşki Tarhana, pişirilirken isteğe göre pancar, erik pestili, kemikli et, et suyu da ilave edilebilir. E bu kadar yöresel lezzetten konuşup, şifa deposu yöresel Eşki Tarhana çorbasının içeriğini vermemek olmazdı.

Değerli okurlarım, bir daha ki "Akseki Lezzet Günleri"ni kaçırmamanızı tavsiye ederim.

Bu yazıyı okuduktan sonra Akseki lezzeti pişirmeye, ailenizle beraber kültürel değerlerimizi yaşatmak adına yörenize ait bir damak tadını hatırlatmaya ve yeni nesillere tattırmaya ne dersiniz?

Şimdiden afiyet ve sevgiyle kalın.

AEHD Akseki Gezisi

Akseki Eğitim Hayratı Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Atom Duruk ve Yönetim Kurulu üyeleri Akseki'de ziyaret ve çalışmalar yaptı.

Öncelikle ilçemize yeni atanan Kaymakamımız Sayın Volkan Hülür'ü ziyaret ederek, yeni görevinde başarılar dilediler. Görüşmede Akseki ve yöresinin sorunları hakkında görüş bildirip, Akseki Eğitim Hayratı Derneği olarak çözümlerde,

sosyal ve kültürel çalışmalarda kaymakamlığımıza elinden gelen desteği vereceklerini iletiler.

Ayrıca, Akseki Eğitim Hayratı Derneği Yönetim Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri Akseki Belediyesi Başkanı Sayın İbrahim Özkan'ı ziyaret ederek, çeşitli konularda görüşlerini dile getirdiler.

Akseki MYO Öğrencilerine Mesleki Seminer

Akseki Meslek Yüksekokulu Restorasyon bölümü öğrencileri, konunun uzmanından başarılı restorasyonu dinlediler.

Başarılı mimari restorasyonlarda dikkat edilecek hususlara değinen Gököz, İtalya'da yapılan bazı uygulamalardan örnekleri öğrencilerle paylaştı.

Seminerin ardından konuşma yapan Akseki MYO Restorasyon Bölüm Başkanı Palalı ise Yüksek Mimar

Gököz'e teşekkür etti. Daha önce Akseki'ye özgü "Düğmeli Evler" restorasyon çalışmalarını öğrencilerle birlikte izlediklerini kaydeden Palalı, onarımı yapılan yapıların uygunluğu konusunda hem öğrencilerin hem de yöre halkının bilinçlenmesinin önemine dikkat çekti.

Haber: Mustafa Hatipoğlu (AA)

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Akseki Meslek Yüksekokulu Mimari Restorasyon Bölümü öğrencilerine, Yüksek Mimar Şebnem İlkay Gököz tarafından mesleki seminer verildi.

Okulun konferans salonunda gerçekleştirilen seminere, Akseki Meslek Yüksekokulu Müdür Yardımcısı ve Restorasyon Bölüm Başkanı Meydan Palalı ile 80 öğrenci katıldı.

Akseki'de Anaokulu Temeli Atıldı

Haber: Mustafa Hatipoğlu (AA)

Akseki'de Anaokulu Temeli Atıldı

Akseki iş insanı Vehbi Güleç'in, Antalya Valiliği ile ortaklaşa yaptıracığı anaokulunun temel atma töreni Akseki'de gerçekleşti.

Antalya İl Milli Eğitim Müdürü Yüksel Arslan, Akseki Kaymakamı Volkan Hülür, İbradı Kaymakamı Mevlana Kürkcü, Akseki Belediye Başkanı İbrahim Özkan, Ak Parti Akseki İlçe Başkanı Veysel Demir, belediye meclis üyeleri ve

davetlilerin katıldığı temel atma töreni, halk oyunu gösterisi ile başladı. Antalya İl Milli Eğitim Müdürü Yüksel Arslan'ın, Akseki Kaymakamı Volkan Hülür'ün ve Akseki iş insanı Vehbi Güleç'in konuşması ile devam etti.

Akseki müftüsü Baysu Mutluay'ın duaları eşliğinde temel atma töreni gerçekleştirilirken, katılımcıların temele ilk harcı atmasının ardından tören sona erdi.

Akseki Kadınların Kermesi

Akseki'de, Akseki Kaymakamı ve Akseki Belediyesi iş birliği ile kimsesiz çocuklar yararına kermes düzenlendi.

Bu yıl ilki düzenlenen "Akseki'li Kadınların Çocuklara Destek Kermesi" büyük ilgi gördü. Katılımcıların hiçbir maddi destek almadan evlerinde yaptıkları yiyecekleri Cumhuriyet Meydanı'nda satışa sundular. Kermese Akseki Kaymakamı Volkan Hülür, Akseki Belediye Başkanı İbrahim Özkan, CHP ve Ak Parti ilçe temsilcileri ile birçok vatandaş destek verdi. Kermesten elde edilen gelir, Akseki'de yaşayan kimsesiz, yetim ve öksüz çocuklar yararına kullanılmak üzere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Sosyal Dayanışma Vakfı Müdürlüğüne teslim edildi.

Tüm kadınlar adına konuşma yapan Akseki Kaymakamı Volkan Hülür'ün eşi Kübra Hülür, "biz büyük bir aileyiz" anlayışıyla çalışmaya devam ettiklerini söyledi. Hülür, "Akseki Kaymakamlığımızın ve Akseki Belediyemizin katkılarıyla hazırlanan yetim ve öksüz çocuklarımıza yardım kermesini, Akseki kadınlarımız ile gerçekleştiriyoruz. Biz hayal ettik ve Akseki kadınlarıyla birlikte var etmeye çalıştık. Kadınlarımız iyi ki varlar. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum. İlk olarak düzenlediğimiz kermesimizi

Haber: Mustafa Hatipoğlu (AA)

ikincisi, üçüncüsü derken inşallah süreklilikle taçlandıracağız." dedi.

Kermese Türk vatandaşlarının yanında ilçeye gezmeye gelen turistler de katkıda bulundular.

Akseki Kaymakamı Volkan Hülür

2017 yılında Kastamonu Kaymakamı olarak göreve başladıktan kısa bir süre sonra 3 haftalık "Kaymakam Refikliği" stajı için İçişleri Bakanlığımız bizleri Manavgat'a gönderdiğinde kaldığım süre boyunca Akseki'yi birçok sohbetle tanıma fırsatı buldum. Akseki'nin köklü bir tarihe, zengin kültüre ve Türkiye'nin birçok köşesine

dağılmış beşeri sermayeye sahip olduğunu o zaman öğrenmiştim. Torosların gölgesinde Antalya'nın körfezine bakan yamaçlarında saklanan bu ilçede görev yapmak o zaman kalbime düşmüştü. İngiltere'de eğitimimi tamamladıktan sonra kalbimden geçen gerçeğe dönüştü

Akseki kabına sığdırılması imkânsız, tüm Türkiye'ye hitap eden bir ilçedir. Sayın Bakanımız Süleyman SOYLU Beyefendiye kendimi "Akseki Kaymakamı" olarak takdim ettikten sonra kendileri "Ticaretin başkentine gidiyorsun başarılar dilerim" dediler. Göreve başladıktan hemen sonra Sayın Valimize göreve başlama münasebeti ile ziyaretimizde kendilerinin "Akseki Türkiye ve bizler için çok önemli; tarihini ve kültürünü iyi anlamak ve yorumlamak gerekir" dediğini çok iyi hatırlıyorum.

Göreve başladıktan sonra henüz 4. ayımı tamamlıyorum. Burada görev yapmak, tarihini ve kültürünü öğrenmek, dönemlerine damga vurmuş şahsiyetleri bizzat kendi topraklarında tanıma fırsatı bulmak beni ziyadesi ile mutlu ediyor. Sırtınızı

Volkan HÜLÜR

Göreve Başlama :28 Ekim 2019

25.05.1992 tarihinde Ordu/ Gököy'de doğdu. İlk ve ortaokul öğrenimini İstanbul / Çekmeköy'de tamamladıktan sonra Prof. Faik Somer Anadolu Lisesini bitirdi. 2014 yılında Trakya Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümünü birincilikle tamamladı

04.08.2016 tarihinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde Gelir Uzman Yardımcılığı görevine atandı. İstanbul'da yaklaşık bir sene bu görevi ifa ettikten sonra 24.07.2017 tarihinde Kastamonu Kaymakam Adayı olarak İçişleri Bakanlığındaki görevine başladı. İl merkez stajını tamamladıktan sonra Tekirdağ/ Hayrabolu ve Antalya/ Manavgat Kaymakam refikliklerinde bulundu.

Manisa/ Köprübaşı ilçesinde 8 aylık süre boyunca Kaymakam Vekili olarak çalıştıktan sonra yurtdışı dil stajı kapsamında İngiltere/Liverpool Üniversitesinde 8 ay boyunca İngilizce eğitimi aldı.

İçişleri ve Dışişleri bakanlıkları arasında yapılan protokol gereği Londra Büyükelçiliği ve Londra Başkonsolosluğunda Dışişleri stajını yerine getirdi. Kaymakamlık tezi olarak "Dünyada ve Türkiye'de Karşılaştırmalı Kamu Yönetimi" başlığı altında İngiltere, Fransa, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Türkiye'yi inceledi.

Evli olup iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Torosların güvenilir yamaçlarına yaslayıp; Osman Yüksel SERDENGEÇTİ'yi Rasih KAPLAN'ı, Ahmet Hamdi AKSEKİ'yi, Fatih GÖKMEN'i Hasan Hüsnü ERDEM'i Akseki'nin eşsiz havası

desteğini ve tavsiyelerini her daim yanımda hissetmek isteriz. Bu duygu ve düşüncelerimin bir parçası olarak gördüğüm değerli platformda bizlere kibarlık yaparak yer ayıran, bizleri düşünen ve bu güzel çalışmada emeği geçen herkese teşekkür ediyor, tüm gönül dostu hemşerilerimizi kahve içmeye davet ederek sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Volkan HÜLÜR
Akseki Kaymakamı

eşliğinde anlayarak hissetmek bir ayrıcalıktır. Bizler bu değerlerimize sahip çıkarken aslında tarihe olan borcumuzu ödül ediyoruz. Bu noktada 2019 "Osman Yüksel SERDENGEÇTİ" yılı iken 2020 aldığımız kararla "Rasih KAPLAN" yılı olarak devam ediyor.

Akseki'mizin kültürel değerlerine sahip çıkarken tarım ve turizm alanında büyük bir zenginliğe sahip olduğunu unutmamak gerekir. İlçenin alternatif turizm merkezi olması anlamında birlik ve beraberlik içinde çalışılması gerekiyor. Kapsamlı bir bitki florasına, damaklara hitap eden zengin bir mutfığa sahip olduğu aynı zamanda av ve yaban hayatı açısından harika bir coğrafyaya ev sahipliği yaptığı unutulmamalı ve köklerimizden gelen ticaret ve turizme kazandırılmasının artı değerleri göz ardı edilmemelidir. Kamu kurum ve kuruluşları olarak,

yerel yönetim ve özel sektör ile ilçemizin kanat önderleri, başarılı iş insanları ile birlikte hareket ediyoruz.

İlçemiz adına turizmin bir çıkış noktası olduğuna inanıyorum. Bu anlamda kültürel taşınmaz varlıklarımıza sahip çıkıyoruz. Sayın Valimiz Münir KARALOĞLU Beyefendi'nin yüksek destekleri ile "SERDENGEÇTİ KONAĞI" başta olmak üzere 3 konağımızı program kapsamına alarak restorasyon çalışmalarından sonra hizmete hazır hale getireceğiz. Diğer yandan BAKA ve Kaymakamlığımızın birlikte yürüttüğü "Tarihi Kervan Göç Yolu restorasyonu ve Alternatif Turizme kazandırılması- Belenalan, Bucakalan ve Hüsamettin Mahallesi güzergahı Projesi" ise devam etmektedir.

Türkiye'nin dört bir tarafında yüreği Akseki ile çarpan hemşerilerimizin

Yatırım Bankacılığı ve Akseki'nin Kalkınması Üzerine Görüşler

Yatırım Bankacılığı nedir?

Üniversitede mühendislik okuyup devamında işletme mastırı yaptıktan sonra yirmi iki yıldır yatırım bankacısı olarak çalışmaktayım (Akseki dergisi 2019-Sayı 27'de detaylı öz geçmişimi bulabilirsiniz). Son yedi yıldır Türkiye'de bana en çok sorulan sorulardan biri "yatırım bankacılığı nedir?" oldu. Ülkemizde bu meslek pek gelişmemişken, bu meslek mensupları dünya çapında her yıl trilyonlarca dolara ve binlerce şirkete yön vermekte. Orta ve büyük ölçekte şirketleri olan hemşerilerimize faydalı olacağını düşündüğüm için burada yatırım bankacılığını kısaca anlatmak istiyorum. Devamında Akseki'nin orta ve uzun vadede nasıl kalkınabileceği üzerine görüşlerimi sunacağım.

Yatırım Bankacılığı aşağıda özetlenen işlemler sırasında orta ve büyük ölçekli şirketlerin yönetim kurullarına ve sermayenin toplandığı fonlara "danışmanlık servisi" adı altında hizmet sunma işidir.

• Şirket Alım ve Satımları (Mergers & Acquisitions; M&A):

Profesyonel çalışan şirketler maddi ve stratejik açıdan önem arz eden bir şirketi veya varlığı satın alma, satma veya başka varlıklarla birleştirme gibi işlerde yatırım bankacılarından danışmanlık hizmeti alırlar. 2018 yılında bu alanda dünya çapında \$4 trilyon değerinde alım-satım yapılmış. Bu sektör bir bakıma dünyada kesintisiz yaşanan "ekonomik savaşın" merkezi durumundadır.

• Halka Arz (Equity Capital Markets; ECM):

Finansman kaynağı yaratmak ve daha profesyonel bir yapıya kavuşmak için şirket hisselerinin borsalarda gerçek ve tüzel kişilere

satılma işidir. Borç yükünü artırmak istemeyen veya yüksek hisse değerinden faydalanmak isteyen şirketler ECM'i bir alternatif olarak değerlendirirler. Faizi ve geri ödemesi olmayan bu öz sermaye kaynağının normal borçlanmadan daha pahalı bir yöntem olduğunu belirtmek isterim. Bunun detaylarına şimdi girmeyeceğim. Dünya çapında 2018 yılında bu yolla şirketler \$ 660 milyar fon elde ettiler.

• Tahvil Arzı (Fixed Income; FI):

\$ 100 milyon ve üzerinde fonlama yapmak isteyen ve uluslararası bir kredilendirme şirketinden kredi notu alan şirketler tahvil satışı yoluyla kendilerini fonlayabilirler. Banka borcuna göre temin ve denetim kolaylığı olan ve vade sonunda tek seferde geri ödenen bir fonlama yöntemi olduğu için, büyük şirketlerin tercih ettiği bir fonlama yöntemidir. Öz sermaye ECM'den

daha ucuzdur. Dünya çapında 2018 yılında bu yolla şirketler \$ 6 trilyon civarında fon elde ettiler

• Proje Finansmanı ve Banka Borcu (Project Finance):

Proje finansmanı da bir banka borcu olmakla beraber hayata geçmek üzere olan veya daha belli bir finansal olgunluğa ulaşmamış projelere sağlanan fonlamadır. Riski yüksek olduğu için daha dikkatli bir hazırlık gerektirir. Banka borcu ise; belli bir olgunluğa ulaşmış şirketlere verilir. Tahvillere göre daha ucuz olabilir ama temini ve denetimleri daha zahmetlidir.

• Yeniden Yapılandırma (Capital Restructuring):

Çok az veya çok fazla borç şirketin performansı için iyi değildir. İşte her şirket için ideal olan finansal dengeyi bulma işine yeniden yapılandırma diyoruz. Aynı insanların

belli aralıklarla sağlık taramasından geçmesi gibi, şirketlerin belli aralıklarla yeniden yapılandırma işleminden geçmeleri süreklilikleri ve yüksek performansları için gereklidir.

• Finansal Risk Yönetimi (Hedging):

Bir şirketin var olan finansal yapısı, kur riskleri, nakit akışı riskleri gibi faktörler göz önüne alınarak riski minimize ederek kontrol etme işidir. Bunun için çok çeşitli finansal opsiyonlar ve derivatives denen finansal yapılar kullanılır. Öyle sektörler ve şirketler vardır ki bu finansal risk yönetimini uygulamazlarsa batma riskleri çok yükselir. Örneğin; petrol fiyatlarına çok duyarlı olan hava taşıma sektörü, geliri TL olup da yüksek seviyede döviz ile borçlanan şirketler vb.

• Fon Yönetimi (Fund Management):

Birçok gerçek ve tüzel kişilerden toplanan paralarla oluşturulan fonların belli bir tüzük çerçevesinde ve bağımsız denetleyicilerin kontrolünde yönetilmesi ve yönlendirilmesi işini de yatırım bankacıları yapar. Çok değişik fonlar olmakla beraber en tanınmışları Risk Sermayesi (Venture Capital; "VC") ve Yatırım Sermayesi (Private Equity; "PE") dediğimiz fonlardır. VC fonları oluşmakta olan veya gelişmekte olan fikirlere yatırım yaparlar. PE fonları ise olgunluğa ulaşmış, stabil nakit akışı olan şirketlere yatırım yaparlar. Yukarıda sözünü ettiğimiz M&A alanında PE fonları çok faaldirler. Genelde bir PE fonunun 20-30 kişilik küçük bir takımı olur, dünya çapında milyarlarca dolara yön verebilir ve yüzlerce şirketin hissedarı olabilir.

Yukarıda özetlenen faaliyetlerde yatırım bankacıları danışmanlık servisi sunarak şirketleri bu faaliyetlere hazırlar ve başarılı sonuç almalarını sağlarlar. Günlük asli işleriyle meşgul olan şirket yöneticilerinin ve sahiplerinin birçok detayı olan yukarıdaki faaliyetleri yalnız başlarına yönetmeye kalkması verimli olmaz. Çok büyük ve deneyimli

küresel şirketlerin yönetim kurulları bile yukarıdaki faaliyetlerde başarılı olmak için yatırım bankacılarından danışmanlık servisi satın alırlar. Çünkü bu işlerde yapılacak bir hatanın veya ihmalin bedeli danışmana ödenen ücretten çok daha fazla olur. Diğer taraftan şunu da belirtmek isterim; yatırım bankacıları fon bulunması konusunda yardımcı olurlar ama fon vermezler, perakende bankacı (caddelerde görünen bankalar) değillerdir, mali müşavir veya muhasebeci değillerdir, hesap uzmanı değillerdir... Şirketler veya işveren adına bilgi, vizyon, strateji, tecrübe ve insan ağını koordine ederek proje bazlı çözümler üretir ve bu çözümleri uygularlar.

Temelleri 18. ve 19. yüzyıllarda Avrupa'nın finans merkezleri olan Londra, Frankfurt, Paris ve Amsterdam gibi şehirlerde atılan yatırım bankacılığı sektörü günümüzde yaşanan küresel ekonomik savaşa yön verir; en uygun fonlamayı ve en iyi danışmanlığı sağlayan şirketler dünya çapında büyürler ve merkez (ana) ülkelerine elde ettikleri artı değeri aktarırlar. 1945' ten sonra bir ülkeyi top ve tüfekle istila etmek yerine o ülkenin belli başlı şirketlerini kontrol etme yoluna gidilmiştir. Günümüzde yatırım bankacılığının küresel merkezleri Londra ve New York' tur.

Diğer merkezler ikincil ve üçüncül merkezlerdir (Paris, Frankfurt, Toronto, Hong Kong, Tokyo).

Ülkemizde orta ve büyük ölçekte şirketlerin veya sermaye sahiplerinin yatırım bankacılığı servislerinden en iyi şekilde faydalanıp büyümeleri ve yurt dışına açılmaları gerekir. Artık yerinde sayarak elindekini korumaya çalışmak sürdürülebilir bir strateji değildir. Günümüzde en sıradan bir hizmet veya ürün (örneğin; kurdan, saman, yoğurt, şişe su vb.) bile küresel şirketler tarafından sunulmakta ve yerel kalıp büyümeyen rakiplerine yaşam alanı bırakmamaktadır.

Akseki kalkınmak için ne yapmalıdır?

Dikkat ederseniz özellikle şu tür söylemlerle bu konuya girmiyorum: "Akseki'de şu ürün veya şu servis iyi olur...", "şu ürün üretilsin, bu ürün üretilmesin..." vb. Çünkü yukarıdaki şemada anlatılan yapı ve yaklaşım oluşmadığı takdirde en iyi ürün veya hizmet fikri bile hayata geçemeyecektir, geçse de yarım kalacaktır.

O halde ne yapılması gerekiyor?

Öncelikle koordine hareketi sağlayacak bir yapı oluşturulmalı;

Cengiz Demirtaş

Alanlarında başarı göstermiş Akseki'nin kalkınabileceğine kesin inanan kişilerden oluşan ve çok da büyük olmayan bir "üst kurul" oluşturulmalı. Bu üst kurul kalkınma için gerekli vizyonu ve hedefleri koyarak uzun vadeli kalkınma sürecini koordine edecek, çalışmalarını günlük çalkantılardan, kısır çekişmelerden uzak tutacak. Nasıl ki her başarılı şirketin yetkin bir yönetim kurulu olur, Akseki'nin kalkınma süreci de böylesi bir "üst kurul" olmadan olmaz. Aksi halde Akseki için en iyi ürün/sektör bulunsa bile oluşacak kaos içinde her hamle yarım kalacaktır.

Kalkınma hamlesinin bir nevi "tetikleyici kibriti" gibi görebileceğimiz, bu sürecin hazırlığı ve pilot uygulamaları için gerekli olacak sermaye için bir başlangıç fonu (iç fon) oluşturulmalıdır. Küçük bir kibritin büyük bir ateşi başlatması gibi, bu iç fon Akseki'nin kalkınma hareketinin başarılı olması için gereklidir. Bu iç fon oluşturulamaz ise bilin ki sonraki adımları atmak gereksizdir. Çünkü başarı için gerekli olan birlik, istek, inanç, fedakârlık ve sermaye yok demektir.

İç Fonu kullanarak Akseki'ye has en iyi ve sürdürülebilir fikirleri ortaya çıkarmak için adımlar atılmalıdır. Bu yönde ödüllü bir yarışma düşünülebilir.

Önemli olan gelecek fikirlerin gerçekçi, uygulanabilir, sürdürülebilir, Akseki'ye uygun ve kazançlı olması ve de iş planıyla beraber sunulması. Etraflıca düşünülmüş, stratejisi belli, senaryoları oluşturulmuş, nakit akış öngörülerini oluşturulmuş, insan kaynakları düşünülmüş iş planları dikkate alınmalı. Aksi halde keyfi ve kulaktan dolma fikirlerle boşa giden zaman ve para beraberinde hüsrana getirir.

Üst Kurulun gelen profesyonel iş planları arasından seçecekleri 2-3 fikir Türkiye'de ve yurt dışında yatırımcılara sunulurken asıl büyük fonların (dış fon) Akseki'ye gelmesi sağlanmalı. Dış fon sağlanamıyorsa, inatla devam etmek yerine önceki adımlar gözden geçirilmeli. Dış fonlardan gelen eleştiri ve öneriler dikkate alınmalı ve mümkünse yeni iş planlarıyla tekrar dış fonlara gidilmeli. Üst kurul, bu süreci nakış işler gibi sabırla ve dikkatle koordine etmeli. Burada dış fonlarla elde edilecek bir başarı, Akseki'nin marka değerini artıracak ve bir sonraki fonlamayı daha kolay kılacaktır.

Dış fon bulunduğu takdirde, iş planında da öngörülen, uygulamayı yapacak profesyonel takımlar oluşturulmalıdır. Bu konuda belirleyici prensip liyakat olmalı, kesinlikle torpile yer verilmemelidir. Öncelik yetişmiş ve yetkin Aksekililere verilebilir, fakat

onların yetersiz kaldığı noktada Türkiye'nin herhangi bir yerinden veya yurt dışından en uygun kişiler seçilmelidir.

Üst kurul seçilen projeleri sürdürülebilir sonuç alınca kadar yakından takip etmelidir. Takibinde de belli aralıklarla her projenin durumu gözden geçirilerek büyümesi ve yenilenmesi sağlanmalıdır.

Yukarıda anlatılan yapı ve hazırlık belli bir olgunluğa ulaşıncaya kadar, Akseki'de hangi iş veya işlerin yapılabileceğini konuşmaya başlayabiliriz; alternatif turizm, organik tarım, organik et/süt ürünleri, bal vb. Akseki'nin coğrafi yapısı ve konumunu, var olan imajını ve birikimini düşününce aklıma, "Akseki neden bir yatırım fonları merkezi olmasın?" fikri geliyor. Geniş alanlar veya çok insan gerektirmeyen, Akseki'nin dokusunu bozmayacak (çok büyük bir fon bile orta halli bir düğmeli evi restore etse ofis olarak yeterli olur), Aksekililerin imajı haline gelmiş "iş hayatında başarılı, girişimci, okuyan, finansı iyi bilen" unsurlarla örtüşen bir iş alanı bu. Orta halli bir fon, yatırım için başvuran birçok kişinin Akseki'yi ziyaret etmesini sağlayıp, yatırım yaptığı şirketleri Akseki'den denetleyerek Akseki'yi bir merkez haline getirebilir. Fona sermaye koyanların Akseki'de olma zorunluluğu yok; Dünyaya dağılmış olan ve isteyen her Aksekili katılabilir. Fakat fonu yönetecek olanların Akseki'de olması gerekiyor. Üst Kurula düşen de gerekli güveni vermek ve ortamı hazırlamak. Eğer Akseki böylesi bir merkeze dönüşürse, Türkiye'nin "silikon vadisi" gibi olur. Bu sektörün etrafında da birçok yan sektörler oluşur. Akseki'nin içine daha çok bina yapmaya gerek yok, insanlar Akseki'nin köylerinde de kalabilirler. Böylece Akseki köyleriyle beraber kalkınır.

Akseki için daha güzel fikirler de ortaya çıkabilir. Yeter ki yukarıda anlatılan yapı kurulsun ve somut adımlar atılsın. Akseki yüzyıllar içinde marka olmayı başarmış bir yer. Bu yüzyılda da Akseki'den bir başarı öyküsü çıkması kuvvetle muhtemel.

Akseki Mahmutlar Köyü'nden İstanbul'a Girişim Hikayesi: Cem Botanik - Ayşe Şirin

Ben Ayşe Şirin, Cem Botanik'te yönetici olarak çalışıyorum. Cem Botanik, Cem Çiçek Bahçesi olarak; 1974 yılında babamız, kayınpedirim Muzaffer Şirin tarafından kurulmuştur. Kendisi Akseki Mahmutlar Köyü'nden İstanbul'a taşınmış, bizler ise ikinci kuşak olarak çalışıyoruz. Ben de İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde eşim Cem Şirin ile tanıştıktan sonra kendimi bu değerli ailenin botanik bahçe işinde buldum. Evlilik hayatına başlamakla beraber ticaret hayatıma da ilk adımı eşimle beraber attım.

Muzaffer Şirin

Cem Botanik olarak Bitki Hastanesi ve Bitki Otelini kurduk. Seralarımızı büyütürken üretime başladık. Biz çocuklarla burada Bitki Hastanesi ve Bitki otelini yürütürken, bir yandan piyasanın rüzgarı ile yurtdışına açıldık. Sevgili iş ortağım, eşim Cem Şirin şu anda şantiyelerde çalışarak yurtdışındaki işleri takip ediyor. Çevre düzenlemesiyle ilgili projeler geliştirip uyguluyor. Türkiye'ye ise zaman zaman geliyor. Kısacası ikimizde elbirliğiyle çalışarak bugünlere geldik.

Oğlumuz Yiğit Şirin ise hemen hemen beş senedir üçüncü kuşak olarak bayrağı devralmak üzere çalışıyor. Kızım Zeynep de bir senedir ihracat kısmında çalışmaya başladı. Dolayısıyla 45 senenin üstüne inşallah şirketimiz üçüncü kuşakla daha nice 45 yıllara gelir diye umut ediyorum.

Geriyeye dönmek istiyorum. Kurucunuz Muzaffer Şirin'den bahsedebilir misiniz?

Kayınpedirim Muzaffer Şirin, Akseki'den çok küçük yaşlarda İstanbul'a gelmiştir. Aksekililerin en belirgin özelliğini yansıtan kayınpedirim küçük yaşta ticarete atılarak, muhtelif işler yapmış. İstanbul'un ticari hayatına damga vurmuş Eminönü, Kapalıçarşı gibi çalışma alanlarında çekerden yetişerek tabiri caizse Kapalıçarşı'nın ticaret mezunlarından biri olmuştur. Kapalıçarşı Mercan Han'da işyeri olan kayınpedirim tekstil işine atılarak, şapka üretimine başlamış. İşleri çok iyi giderken, maalesef o sıralarda kötü bir kazaya uğruyor. Bir haraç olayında bıçaklanarak ağır yaralanıyor. Yaklaşık bir sene hastanede yatıyor ve ne yazık ki işleri bozuluyor. Kayınvalidem hastanede kalarak büyük bir çaba ile eşinin iyileşmesine destek olup, ayağa kaldırıyor. Ancak çok kan kaybettiği için güçten düşmüş olan kayınpedirim iş hayatını da bitirmiş. Bütün aile Suadiye'deki müstakil bir evde oturuyorlarmış. Kayınpedirim nekahat döneminde kendini oyalayıp bir uğraş edinmek amacıyla, o evin bahçesinde küçük bir sera yapmış. Hobi bahçesinde yetiştirdiği bitki ve çiçekleri gören komşular "Ne güzel çiçekler Muzaffer Bey, satıyor musunuz?" gibi sorularla gelip geçerken hobi olarak başlayan bu küçük sera birden ticari faaliyete başlıyor. Eşim Cem o zamanlar daha lise çağında, hem okuyup hem de bu küçük serada ticaret hayatının ilk adımlarını atıyor. Sera'nın adını da "Cem Çiçek" yapmaya karar veriyorlar. Eşim Cem, çok çalışkan bir insandır. Bu küçük serada toprak ile uğraşırken; zaman zaman sokakta çocuk dergileri satıyor, Suadiye'de kayak kiralayarak midye de çıkarıyormuş. Tam bir ticaret mutfağında yoğrulan eşim Cem, eğitim yaşamını sürdürürken bir yandan Suadiye'deki bu küçük serayı da yavaş yavaş genişletmiş.

Cem - Yiğit Şirin

Röportaj: Rasih Kaplan

Eşim Cem Şirin ile sohbetimizin başında da bahsettiğim gibi üniversiteye girdikten sonra tanıştım. Ben Ankaralı bir ailenin kızıyım. Babam gazetecidir,

Eşim Cem Şirin ile sohbetimizin başında da bahsettiğim gibi üniversiteye girdikten sonra tanıştım. Ben Ankaralı bir ailenin kızıyım. Babam gazetecidir,

işleyip, her ay bitki sahibine rapor vererek, hatta fotoğraflarını çekerek bilgi verme şeklinde

bir sistem kurduk. Bu sistem çok ilgi çektii. İnsanlara bitkiler; annesinden, eşinden, dostlarından hatıra kalmış. Bitkilerine gözü gibi bakanlar, bir sorunla karşılaştıklarında güvenle koşa koşa bize geliyorlar. Sistemimiz de sağladığımız güvenin ve canlınin değerini bilerek aynı özenle devam ediyor. Unutmamalıyız ki; insanlar, hayvanlar ve bitkiler canlılar aleminin üç önemli varlığıdır.

Bunun yanında bitki otelimiz var. Örneğin tatile gidiyorsunuz, evinizde tadilat var, yaşam alanınız uzun süre iptal durumunda, otelimize getirdiğiniz bitkileri muhafaza altına alıyoruz. Bakımları yapıyor, bitkilere sevgimizi gösteriyoruz ve ne uygulama gerekiyorsa özenle otelimizde gerçekleştiriyoruz.

Belediye başkanlarına sunuş lansmanları, kokteyller, partiler, palyaçolar, çocuk oyun grupları gibi etkinliklerin de yapıldığı 500 m² canlı cam bir seramiz vardı. Biz eşimle gezmeyi, gözlem yapmayı seven kişileriz. Bu gözlemlerimizle çok daha güzel şeyler yapmayı planlıyorduk. 2003 yıllarında bu sera bize dar gelmeye başladı, tam şehrin göbeğinde Suadiye’de bir ara sokakta olmamız, park alanlarımızın olmaması, kendi nakil araçlarımıza yer bulamamakla birlikte Kavacık’a taşındık. Bu serada ileriye dönük çalışmalarımızı daha da yoğunlaştırdık. 20 dönümlük yeni arazi bize rahat bir nefes aldırdı. Bu arada Ödemiş’te 50 dönüm kadar bir arazi olarak üretim serası kurduk. Orada ciddi bir ekibimiz var. Ödemiş’teki üretimler yurtdışına satılıyor ve önemli fuarlara katılıyoruz. Bu fuarlarda hem ziyaretçi, hem de katılımcı olarak çevrelendik. Bir yerlere gelirken çok çalıştık, sevgi, güven dolu çalışkan bir ekip kurduk. İyi bir işveren olmakla beraber kendimi hiçbir zaman patron olarak görmediğimi de belirtmek isterim. Hepsi benim çalışma arkadaşlarım. Müşterilerimizi misafir olarak kabul edip, onlarla güzel paylaşımlar

içindeyiz. Dolayısıyla kayınpederimin hobi olarak başladığı küçük bir seradan bugünlere geldik.

Bu arada çocuklar büyüdüler. Böyle bir dede, baba mesleği hazır varken, ekmek teknesine buyursunlar gelsinler. Başka denizlerde yüzmesinler dedik. Ne kadar faydalı olabileceklerini onları yetiştirirken kendilerine anlattık. Oğlum işini seviyor ve yoğun çalışıyor. Kızım Zeynep ise daha fazla vizyonel ve girişimci, işin sosyal medyası, ihracatı, fuarlar onun ilgi alanı. Tabii Akseki’li genlerinden gelen ticari bir yatkınlık da var. Dilerim bu birlikteliğimiz, düzenimiz bozulmasın. İlkemiz, ülkeye bir şeyler katmak ve istihdam sağlamak. Ödemiş’teki seramızda daha çok kadın istihdamı yaratarak artı bir değer daha kazandırdık. Aslında kadının elinin değdiği estetik bir iş. Bir zamanlar Baltalimanı’nda bir şube açtık. Yaklaşık beş sene şubeyi çalıştırdım. Fakat orada Boğaziçi imar gibi sorunlar olunca, merkezde toplandık. Yalnız oradayken kısa sürede kadının elinin değdiği her işte dünyanın çok daha güzel olduğunu ispatladım. Bunu ispatlayan, gösteren birçok hemcinsim var. Onlarla da çok gurur duyuyorum. Biz daha mı iyi çalışıyoruz, daha mı titiziz, daha mı detaycıyız? Daha mı duygusalız? Tabii ki birinci unsur olarak bunun içine mantık, akıl, bilim de girer. Ama duygular, önseziler, güzellikler, bunlar tüm bütünü makyajı oluyor.

Projeler daha çok peyzaj konusunda mı gerçekleştiriyor?

Projelerimiz; çevre düzenlemesi kapsamında binanın dışında gördüğümüz yeşil alanlar, taş zeminler, ahşap kaplamalar, elektrikli aydınlatma donanımları, bir takım yüksek duvarlar, çocuk oyun grupları, göletler ve havuzlar olarak gerçekleştirilmektedir.

Biyolojik gölet diye bir terim vardı, nedir?

Hemen hemen on senedir biyolojik gölet ve havuzların yapımını gerçekleştiriyoruz. Avusturyalı bir firmanın distribütörlüğünde çalışıyor ve uyguluyoruz. Peki, nedir biyolojik gölet? Tamamen yararlı bakteriler ve bitkilerle temizlenen, kloruz, işlem maliyeti son derece düşük, tamamen doğal bir proje. Biyolojik göleti, doğal bir göle girip, yüzdüğünüz gibi kullanabilirsiniz. Oturduğunuz, yaşadığınız mekânın m²’si hiç önemli değil. İsteddiğiniz büyüklükte, ya yüzme göleti, ya da süs göleti olarak uygulanıyor. En son Esenyurt’ ta yaptığımız 4000 kişinin yüzdüğü bir projeyi teslim ettik. İşinizi seviyorsanız, ruhunuzun, gücünüzün inancı ile işlerinizi doğallık ve başarıyla yürütüyorsunuz.

Aksekililerin ticari hayatta başarılı olmalarını neye bağlıyorsunuz?

Şöyle söyleyeyim; biraz komik olacak ama koku alıyorlar... Tabii ki ticaret hayatındaki ilkelerin en önemlisi dürüstlüktür. Yani verdiğiniz söz, sözdür. Söz verildiyse o iş bitmiştir. Ticari hayattaki dürüstlüğünüz,

durduğunuz, şeffaflığınız, verdiğiniz sözün arkasında durmak çok önemli ilkeler... Yani Akseki’nin suyundan mı bilemiyorum ama ticari öngörülerini var, hissediyorlar ve girişimciler. Aksekililer ticari hayattaki ilkeleriyle genetik miraslarını başarıyla sürdürmektedir.

Evet, anlattığınız bence doğru bir gözlem, çünkü daha önce yaptığım bazı söyleşilerde “Akseki’de hiçbir imkân olmadığı için ticaret yapmak için büyük şehirlere gidip imkânlar yaratıyoruz” yanıtları alıyordum. Sizin bu gözleminiz bana doğru ve samimi geldi.

Evet; zekâ, akıl, koku alma, öngörü, girişimcilik birleşerek hepsinin karnesi olmuş, daha ne olsun? Bu arada ben de eşimden dolayı mı bilmiyorum bu topraklardan girişimcilik üzerine bir şeyler aldım.

Söyleşinin sonunda eklemek istediğim birkaç husus var; biz İstanbul’a geldik, İstanbul’da yaşıyoruz ve İstanbulluyuz. Ama her zaman nerelisiniz? Sorusunun cevabı “Akseki Mahmutlu Köyü” olmuştur. Şuna emin olabilirsiniz ki topraklarımız orası... Orada eşim Cem’in, dedesinin dedesinden kalma çok eski bir evi vardı. Evi birkaç ortağından alarak, özellikle kendi uhdesine geçirdi. Tam köyün meydanında çok güzel, tarihi bir evdir. Şimdilerde ise 1987 doğumlu olan oğlum Yiğit diyor ki: “Anne, bu evi restore edeceğiz, ben senede yaklaşık bir iki hafta gidip orada çocuklarımla kalmak istiyorum.” Kısacası; hakikaten doğduğunuz, oradan değerlerini aldığınız toprakları unutmamak sık sık oraya gidip ziyaret etmek, orada yatırım yapmak. Kesinlikle yatırım yapmak... Düşünüyoruz ki acaba ne yapabiliriz?

Ben şöyle söyleyeyim; bizim şirkette Çankırılılar çoktur ve beni her zaman; “Ayşe Hanım, Çankırı’ya mutlaka gelin” diye davet ederler. Her sene orada keşkek festivalleri, köy ağası seçimi gibi etkinlikler oluyor. İlk sene gittik ve festivale katıldık. Bize dediler ki; “sizi de köy ağası seçelim.” Tabi köy ağası seçilerseniz köye maddi bir destek de sağlıyorsunuz. Helali hoş olsun; sonuçta personelin çalıştığı köye destek sağlıyoruz ve ben iki sene üst üste keşkek ağası seçilerek, personelimizin

köyüne bir yatırım yaptım. Orada şimdi Ayşe Şirin adında bir Yaşlılar Evi var. Mesela Akseki için de bir okul desteği olabilir. Mahmutlu köyünün olması şart değil bölgede eğitim üzerine en ihtiyaçlı yer neresi ise orası olabilir. Ortaokul olabilir, lise olabilir. Şimdi çocukların, tabii ki bizlerin de önderliğinde bir hayalleri var. Oradaki evi restore edip belki turizme açmayı düşünüyoruz. Ev çok güzel, hoş bir bahçesi ve yaklaşık on adet odası var, bu evde bir turizm yatırımı niye olmasın? Akseki gerçekten güzel bir belde, bu turizm projesine ek olarak yemek kültürü, doğa sporları, traking gibi faaliyetler geliştirilebilir. Böyle bir kültürel turizm paketi niye yapılmasın? Dolayısıyla şimdi sıra bunlarda diyoruz.

Dilerim her şey gönlünüzce olur. Son olarak “Ben Akseki’yim” kitabı hakkında görüşlerinizi alabilir miyim?

Kitap çok güzel, çok kaliteli. Ben Akseki’yim kitabını çocuklarım almış, ben kitabı gördüğüm zaman büfenin üstünde duruyordu. İlk gördüğümde “Ah ne güzel, ne kadar şık” dedim. Öncelikle dekor olarak çok etkileyici, ama kitabı elinize alıp incelemeye başladığınızda, içeriği çok başarılı, lokal halktan edinilen değerli bilgilerin yanı sıra profesyonel akademik bilgiler de yer alıyor. Fotoğraflar da içeriğindeki bilgiler kadar profesyonel. Akseki için tarihe gerçekten önemli bir kayıt düşülmüş. Emeği geçenleri tebrik ediyorum.

Geçmişten Günümüze Tohum Serüveni

Tohum çeşitleri ve tarım biçimi hakkında neler biliyoruz?

Geçmişten günümüze değişen şartlara göre tohumlar;

Tohumculuğun ülkemizde geliştirilmesi için başlatılan çalışmalar çok eski tarihlere dayanmakta olup 1930'lu yıllar tohumun öneminin öne çıkarılarak araştırma çalışmalarının başlatıldığı yıllar olarak bilinmektedir. 1980 yılından önce çiftçiler tarafından çoğunlukla mahsulden atalık- yerel olarak bahsettiğimiz tohum kullanımı yoluna gidildiği (birkaç tür hariç) ve hibrit tohumun ise pek bilinmediği bildirilmektedir.

Vildan Çetinkaya
vildançetinkaya07@gmail.com

Gelelim beslenme dünyasının en tartışmalı konularından biri olan gelecekteki açlık sorununu çözmek için geliştirildiği iddia edilen GDO'lu tohumla. GDO'lu ürünlerin Türkiye'de gündeme gelme tarihi 1998 olup, ürün üretimi ile ilgili denemeler yapıldığı, soya ve mısırın GDO içerikli olduğu da iddia edilmektedir. Tüketicilerin endişe duymasına neden olan GDO'lu tohum için Türkiye Tohumcular Birliği ise, Türkiye'de GDO'lu tohum üretiminin bulunmadığına, ithalatının yasak olduğuna ve bu konunun Biyogüvenlik yasasıyla teminat altına alındığına dair açıklama yapmıştır. Mısır ve soya GDO ticaretinde ise en büyük pazarın ABD ve Kanada olduğu biliniyor. Ve ürettikleri tüm GDO'lu ürünlerin etiketlerinde "bu ürün genetiği değiştirilmiş organizma" içerir ibaresi yer almak zorundadır.

Organik mi? Her şeye organik diyorlar; nasıl güveneceğiz?

Organik sözcüğü sattığını övmek isteyen, satın aldığından sağlık bulmak isteyen herkesin dilinde. Artık sadece yiyecekler değil; iç çamaşırları, deterjan ve sabunlar da organik. Şarkı klipleri bile birkaç doğa unsuruna yer verdiğinde organik klip olarak adlandırılıyor. Öncelikle organige dair kafa karışıklığını giderelim. **Organik,**

kontrollü ve sertifikalı bir tarım sistemi "izlenebilirliği olan tarım", "sertifikalı tohum" olarak adlandırılıyor. Organik tarım; suni gübre, genetiği değiştirilmiş tohum, tarım ilacı gibi toprağa, havaya, suya, canlıya zarar verecek tüm girdilerin kullanımını red ediyor. Ancak bu hiç ilaç ve gübre kullanılmaz anlamına gelmiyor. Organik içerikli gübre ve ilaçlar kullanılabilir. Organik ürünün temel esası ise; tüm bu süreçlerin organik normlara uygun üretildiğini, paklendiğini Tarım Bakanlığı'nın yetkilendirdiği denetleme firmalarından kontrol hizmeti olarak ve sertifikasyonla garantilemiş olmasıdır. Bu sertifikayı alan firmaların ürünlerinin organik olduğu kabul ediliyor. Organik sertifikası olan ürüne karşı haklı ya da haksız şüphelerimiz olsa bile "organige" mevcut sistemi sorgulattığı için çok şey borçluyuz. Organigin yaygınlaşması ve tüketicilerin sorgulamasıyla gıda endüstrisi kendine çeki düzen veriyor. Çoraklaşan topraklar ise hayat buluyor.

Ah! Nerede bizim eski domateslerimiz, biberlerimiz? Kalmadı o eski lezzet.

Tohum çeşitleri arasındaki farkları ve tarım biçimlerini en temel şekliyle ele aldığımızda, laboratuvar ürünü olan hibrit tohumdan ürün alabilmek için kimyasal gübre ve zirai tarım ilacı desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Haliyle ekim dikim yaptığımız toprakta daha fazla verim ya da mevsiminin dışında üretim yapabilmek için kullanılan bu sunni gübre ve kimyasallar, besin değerini düşürmeye ve toprağı öldürmeye

yönelik bir hamle oluyor. Yerli atalık tohumda ise hiçbir zirai ilaç ve sunni gübre desteğine ihtiyaç duyulmamaktadır. Yerli mahsulün nefaseti ve besin değeri de buna bağlı olarak melez tohum ürününe göre üstün özelliktedir. Tabi ki yerli atalık tohumlardan hibrit tohuma göre genelde daha az verim alınmaktadır.

Kısaca tanımlamak gerekirse;

Yerli atalık tohum ürünleri: Neslini devam ettirebilecek kadar bilgi ve tamahkar, özgür, dayanıklı, tat ve besin değeri açısından üstün, tescilsiz, patentsizdir (anonim).

Hibrit tohum: Islah edilmiş, laboratuvar ürünü, desteğe muhtaç, raf ömrü uzun, tescillidir.

GDO'lu tohum: Farklı canlı genlerinin birbirlerine aktarılması ile elde edilen, tat yoksunu, etkileri belirsiz ve tescilli/patentlidir.

Son olarak **"Tohumlar, biyolojik ve kültürel çeşitliliğin vücut bulmuş hali, doğanın ve geçmiş**

nesillerin bize armağanıdır." Geçmişten günümüze gelen tohumları ve toprağımızı geleceğe sağlıklı bir şekilde aktarma bilincinde olmak temennisiyse.

YARDIMCI KAYNAKLAR:

Gürkan Akgüneş, Organik Gerçeği, Yeni İnsan Yayınevi, İstanbul, Aralık 2017.

Baran Aras, Türkiye'de Tohumculuk Sektörünün Mevcut Durumu, Sorular ve Öneriler, Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, ISSN: 2146-0574, EISSN:2536-4618, Şubat 2019

Fotoğraflar: Sevinç Abla Çiftliği

Sevinç Abla çiftliğinde atalık tohumla tarım yapan çiftçiler

Sevgili Akseki Dergisi ailesi ve değerli okuyucuları,

Öncelikle aranızda bulunmaktan dolayı büyük mutluluk duyduğumu belirtmek isterim. **Mesleğimle ilgili olarak tarladan çatala uzanan gıda zinciri, sağlıklı beslenme, gıda tüketim bilinci gibi araştırma ve bilgilerimi aktarmak adına bundan böyle yazılarımla sizlerleayım. İlk yazıma "gıda'nın temeli olan tohum" konusuyula başlamak istedim. Keyifle okumanız dileğiyle...**

Yaşam boyunca olmazsa olmaz üretkenliğimiz ve bedenimizin sağlığı; topluma, çevremize faydamız ile doğrudan alakalıdır. Söze binaen; **Çiftçimiz "ne ekerse onu biçiyor." Bizler ise "ne yersek oyu."**

Dünya nüfusunun gün geçtikçe artmasından dolayı, hem insan hem hayvan beslenmesinde kullanılan bitkisel ürünlerin üretimi oldukça önem kazanmaktadır. Bitkisel üretimin temelini de tohumlar oluşturmaktadır. Sağlıklı beslenmemize etki eden tohumların çeşitleriyle ilgili son günlerin en popüler soruları **"organik mi, yerli mi, hibrit mi, GDO'lu mu?"** Peki, geçmişten günümüze bu kavramlar nasıl oluştu? **Günümüzde organik kavramı doğru yerde mi kullanılıyor?**

Genç Aksekililer: Şebnem İlkay Gököz

Bize kendinizden bahsedermisiniz?

21 Ocak 1976 yılında İstanbul'da doğdum. Ortaokul ve liseyi İstanbul Özel İtalyan Lisesindeki 8 yıllık eğitimle tamamladıktan sonra, üniversite eğitimi için İtalya'ya giderek, Floransa Üniversitesi Mimarlık Fakültesi sınavlarına girdim ve kazandım. Böylelikle, halihazırda da devam eden, İtalya serüvenimin ilk basamağı geçilmiş oldu. Yüksek lisansımı da aynı üniversite de tamamladıktan sonra, Yüksek Mimar olarak Floransa Mimarlar Odasına kayıt oldum. Halen İtalya ve Türkiye'de mimarlık çalışmalarına devam ediyorum.

Peki, "İtalya Serüveni" diye bahsettiğiniz süreç nasıl başladı? Yani Üniversite eğitiminize İtalya'da devam etmeye ne zaman karar verdiniz?

Bu kararı İtalyan Lisesi hazırlık sınıfına başladığım ilk gün aldım desem, mübalağa etmiş olmam. 8 yıllık eğitim boyunca, çoğunluğu İtalyan olan hocalarım sayesinde, bu ülke kültürünü

Röportaj: Rasih Kaplan

yakından tanıma fırsatım oldu. İtalya denilince ilk akla gelen beynelmil gastronomik ve turistik bilgilerden daha öte, sanat ve mimarisi beni en çok etkileyen yanlarıydı. Öyle ki bu 8 yıllık uzun eğitim süresi boyunca, ilgim önce bir merak, sonra da bir tutkuya dönüştü ve sonrasında üniversite eğitimi için Floransa'da, Mimarlık Fakültesinde almaya karar verdim. Üniversitenin, az sayıdaki kontenjanı için, kendi bünyesinde yaptığı yetenek ve teknik yeterlilik sınavlarını birincilikle geçtikten sonra, kendimi çocukluğumdan beri kurduğum bir hayalin gerçeğe dönüştüğü noktada, Floransa'da buldum.

Bu kadar küçük bir yaşta, bu kadar büyük bir hedef... Hep böyle planlı ve kararlı bir şekilde hedefler mi koyarsınız kendinize?

Aslında küçüklükten beri hep kararlı ve ne istediğini bilen biri oldum. Biraz da hayatın akışı beni bu yönde evriltti. Mesela annem beni 4 yaşında bale okuluna yazdırmış, 12 yıllık bale eğitimi sonunda diplomamı aldığım, ilk hayalimi gerçekleştirmiştim ve balerin olmuşum. Disiplinli ve azimli çalışmanın önemini bu bale eğitimi yıllarında öğrendim. Ayrıca sanata dair bana kattıkları da cabası...

Ama en önemli faktör aile diyebilirim. Bana sağladıkları her türlü destek ve teşvik için, aileme tekrar tekrar teşekkür etmek istiyorum. Her zaman en büyük destekçim ve dayanağım oldular.

Tekrar İtalya'ya dönersek, profesyonel hayatınıza ne gibi katkıları oldu?

Profesyonel hayata Floransa'da, kendi mimarlık firmamı kurarak başladım. Floransa'da ve Güney İtalya'da bir çok çalışmam oldu. Ayrıca Güney İtalya'da birkaç arkadaşla beraber mimarlık ofisinin yanında, bir gayrimenkul danışmanlık emlak bürosu ve bir inşaat şirketi kurdum. Böylece müşterilerimize anahtar teslim projeler üretmeye başladık. Bu arada 3 sene kadar da kendi açtığımız barın işletmesini yaptık.

Yine İtalya'da, ALMA Uluslararası Profesyonel Aşçılık ve Sommelier Yüksek Okulunda aldığım bazı eğitimler, akabinde İtalyan bir meslektaşla beraber Türkiye'de tasarladığımız şarap üretim tesisi projesi için çok faydalı oldu. Başka bir örnek vermek gerekirse; ressam

ve heykeltıraş sanatçı arkadaşlarımın atölyelerinin tozunu yutmak, yine Türkiye'de yaptığım başka bir mimari çalışmada daha çok sanatsal unsurlara yer vermek, her iki kültürü harmanlamama fayda sağladı diyebilirim.

Bu yoğun çalışma temposu, hayatın her alanında uygulayabileceğim tecrübe ve bilinç ile birlikte, "ticaretin başkenti" olarak anılan Akseki ve babamdan bana geçen genetik miras "dürüst bir ticari duruş" da kazandırdı.

Peki, bir mimar gözüyle Akseki'yi değerlendirir desem...

Akseki'nin düğmeli evler gibi kendine özgün mimari yapıları var. Tamamen yöredeki yerel malzemeler kullanılarak (ağaç ve taş) yapılan yapılar. Düğmeli evlerin en büyük özelliği harç veya çimento gibi herhangi bir malzeme kullanmadan yapılmış olmaları. İç mekanlardaki tahta oyma işçiliği çok gelişmiş. Her anlamda sağlıklı olan bu yapı sistemi ve ahşap işçiliği gibi yöreye has daha bir çok güzellik var; bunlar daha yoğun tanıtım kampanyaları ile alternatif turistik meta haline getirilebilir. Buna gastronomi, muhteşem doğası, folklorik unsurları gibi daha birçok madde eklenerek çoğaltılabilir. Akseki kültürünün daha geniş kitlelere tanıtılması konusunda hepimize görev düşüyor.

Mesela geçtiğimiz Ekim ayında, Alaaddin Keykubat Üniversitesi Akseki Meslek Yüksekokulu Mimari Restorasyon Bölümü öğrencilerine bir konferans verdim. Amacım, geniş bir yelpazeden bakış açısı sunmaktı. İtalya'daki bir çalışmamdan yola çıkarak, "eski yapıların yeniden işlevlendirilmesinin" İtalya'da nasıl uygulandığı üzerine oluşturduğum tecrübemi öğrencilerle paylaştım. Projenin amacı; doğru değeri vererek, mimarinin korunmasını sağlama ve yeniden toplumun kullanımına açarak, gelecek nesillere aktarabilmektir.

Bu minvalde yapılacak bir çalışmanın, yurtdışında aşama aşama planlanarak, nasıl hayata geçirildiğini dilim döndüğünce anlatmaya çalıştım. Bir yandan röleve kısmının ölçü ve fotoğraflama çalışmaları devam ederken, diğer yandan da yapının

tarihçesi ile ilgili rapor hazırlamak ve üzerine uygulanacak yeni kullanım projesinin ana hatlarını oluşturmak için, tarihi belgeleri ve tarihi fotoğrafları ile ilgili milli arşivlerde geniş ve çok yönlü bir araştırma yapıldı. Bunun yanında, yaşayan hafızalarla röportajlar gerçekleştirilerek, video ile kayıt altına alındı. Eş zamanlı olarak Napoli Milli Kütüphanesi, Borbon Arşivi ve Vibo Valentia Başpiskoposluğunda araştırmalar yapmak üzere gerekli izinler alındı. Yeniden işlevlendirme projesi için yerel halkın da fikirleri alınarak, bir nevi "kullanıcı katılımlı bir tasarım" yaratıldı. Binanın çevresine uyması, hem biçimsel hem de işlevsel olarak doğru bir şekilde anlaşılması için temel öneme sahiptir. Bu nedenle, bir iyileştirme veya restorasyon projesi, binanın bulunduğu fiziksel bağlamdan nasıl algılandığını ve kullanıldığını, binanın çevre bağlamı ile ilişkileri nasıl algıladığını incelemiştir. Binaya işlevsel ve uygun bir kullanım hedefi verebilmek önemlidir. Açıkça görüldüğü üzere, proje fonksiyonu ne kadar çok orijinal olursa, müdahalelerin o kadar az dönüşümlü olması gerekecektir.

Binanın yeni kullanım amacına uyarlanması, mevcut organizasyonun doğal bir evrimi olarak anlaşılmalı. Değişikliklerin ve ilavelerin gelecekteki diğer gelişmelerden ödün vermemesine çalışılmalı. Her tarihi bina, onu benzersiz kılan ve dolayısıyla kimliğini tanımlayan belirli özelliklere sahiptir. Bu özellikler çeşitli tiplerde olabilir; bölge veya şehir dokusundaki konumu, tipolojik özellikleri, teknolojik veya yapısal çözümlerin varlığı, süslemeler, freskler veya heykel unsurlarının varlığı; kendi tarihsel tabakalarının zamanlaması, özel

önem taşıyan olayların duvarlardaki izleri; binanın yerel topluluk için kabul ettiği özel anlam vb.

Bu tür değerlerin korunmasının önemi, elbette Akseki için de geçerlidir.

Sizce Aksekili olmanın ayrıcalıkları neler?

İlk aklıma gelen "düşünce yapısı"; bir hayal kurup, o hayalin peşinden yalın ayak koşabilmek ya da sıfırdan başlayıp, çalışma azmiyle bir yerlere gelmek... Yöre insanı bunu hep başarmış ve torosların zor şartlarından kendilerine bir hayat felsefesi üretmişler.

Ben Akseki' yim kitabı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Çok başarılı bir çalışma olmuş. Kütüphanemde yer almasından gurur duyduğum bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen herkese gönülden teşekkür ederim.

ÖMER DURUK TESİSLERİ

YÖRESEL ÜRÜNLER

TAŞ FIRIN

DURUK MARKET

TARİHİ KÖY EVLERİ

PO AKARYAKIT İSTASYONU

YÖRÜK ÇADIR

TOPLANTI ve DÜĞÜN SALONU

KAMYONCULAR LOKANTASI

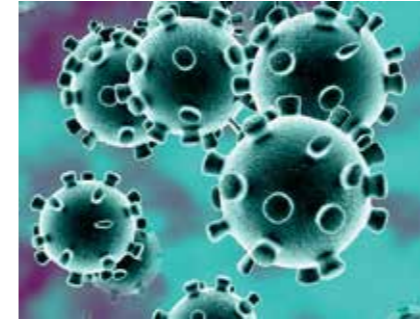
BARBEKÜ

ÖMER DURUK DİNLENME TESİSLERİ

Konya Yolu Üzeri Büyükalan Mahallesi Akseki / ANTALYA TEL.: +90 242 682 10 14 - +90 242 682 10 13
info@omerduruktesisleri.com.tr www.omerduruktesisleri.com.tr

Evren, Korona, Karma, Yaşam Dengesi...

toplum evrene yansımaktadır.

Tabiidir ki toplum evrene yansıttığımız bu uyum, dünyamızdaki çevre felaketleriyle; doğa dengesinin bozulması, karbon ayak izinin artması, topraktan milyonlarca ton petrolün çekilip fosil yakıt olarak atmosfere verilmesi, buzulların erimesi, endemik bitkiler ve hayvan ırklarının azalması vb. tam bir uyumsuzluk yaratarak evrene bozuk sinyaller vermektedir.

Dünyamız sekiz milyar insanı beslemek ve yaşatmakta zorlanmakta, zorladıkça da sürdürülebilirlik algısını bitirmektedir.

Evrende bir nokta kadar olan dünyamızın yok olup karadeliklere gömülmesi, toplam evrende hiçbir şeyi değiştirmeyecektir.

Bir bardak suda fırtınalar koparan biz insanoğlu, enerji dengesini bozarak evrene bozuk dengelenmemiş enerjileri hediye etmekteyiz.

Karma felsefesinde her şey birbirinin kopyası olarak atomlar ve hücrelerden başlayıp toplam bedene kadar bir senkronizasyonla ve kopya algısıyla

Bizler de bedenimizde evrenin kopyasını taşımaktayız. Sonuçta evrene verilen bu bozuk sinyaller; kanser veya bedensel bozukluklar, yeni virüs ve hastalıklar olarak bedenimizi etkileyip gelecekte daha zor, bilinmez hastalık ve virüslerle bizleri ölüme sürüklemeye devam edecektir.

Dengesiz ve evreni bozucu hareketler yaparak tüketimimizi dengeleyemezsek, evren bizleri yok edeceği sinyallerini her gün daha fazla vermektedir.

insanoğlu bilgi ve araştırmalarla bu tehditleri ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Ancak şunu unutmayalım

Mahmut Atom Duruk

ki; dünyanın bir nokta kadar önemsiz olduğu evrende bizler ne kadar teknolojik ve bilgi olarak donanımlı olsak da evren bizlere sinyalleri acı olarak vermektedir.

Bizlerin teknik çalışmaları ne kadar ilerletilirse de evren için bir şey ifade etmemektedir.

Dünya savaşlarının olmayacağı varsayımından gidersek biyolojik savaşlar, ekonomik veriler ve siyasal yapılar bir arada birbirlerini etkileyerek; tehditlerini algılar üzerinde devam ettirerek dünyada savaşların şeklini değiştirmektedir.

Toprak tohumlarından başlayıp, genetik formasyonu değiştirilmiş meyve ve sebzelerin oluşturulması dahil; virütik bulaşıcılık, ilaç endüstrisi, savunma sistemleri, ekonomi, toprak toplulaştırma dahil; dünya ve evrenin bir arada senkronizasyonunu sağlama adına tüm faktörleri Cumhurbaşkanlığımız, Milli İstihbarat Teşkilatı, bakanlıklar ve dünya milletleri bir arada önemseyerek değerlendirmelidir.

Dünya atomları, hücreleri ve evren arasındaki senkronizasyon bozulursa bedeli yüksek olacaktır. Dönüşü olmayan kayıplar evrende dünya ve insanlığı bitirecektir.

Sağlıkla kalın

HİZMETLERİMİZ

Bazen küçük bir bahçeye
bazen de binlerce dönüm kurak araziye tekrar hayat verdik,
nefes alınabilir yaşam alanları yarattık.

Peyzaj Hizmetleri

Biyolojik Hizmetler

Zemin Uygulamaları

Dikey Bitkilendirme

Cem Botanic 1974'den itibaren,
sevgili büyük babamız Muzaffer
Şirin'den aldığımız bayrağı gurur,
sevgi ve hep ilk günkü şevk ile
taşıyoruz. Üstelik 45. yılımızda
koscocaman bir CEM BOTANİK
ailesi olmanın gururunu yaşayarak.

Merkez Ofis / Head Office: Çubuklu Mah. Orhan Veli Kanık Cad. Eyüp Yavuz İş Merkezi Kavacık/Beykoz/İstanbul

Fidanlık / Nursery: Çengeldere Mah. Çengeldere Cad. No:120 Çavuşbaşı/Beykoz/İstanbul

Kapalı Sera / Greenhouse: Beykoz Cd. No:14, Zervatçı Mahallesi, 34829 Beykoz/İstanbul

Üretim Tesisi / Manufacturing Plant: İzmir/Ödemiş

Tel: +9 0216 479 19 80 **Fax:** 0216 479 19 90 **Mail:** iletisim@cembotanic.com.tr

www.cembotanic.com.tr

STK Yönetim Sanatı

Değerli Aksekililer,

Bir toplumun gelişmişlik düzeyi, toplumdaki gönüllü ve sivil oluşumların varlığı ve etkinliği ile ölçülür. Ancak bu kuruluşların sayısal olarak çokluğu gelişmişlik için tek başına yeterli değildir. Sayısal çokluk yanında, kalite ve nitelik de gereklidir.

Bizler de Aksekililer olarak toplumsal yaşamın önemli aktörlerinden olan Sivil Toplum Kuruluşlarına gereken önemi vermekteyiz. Akseki merkezli derneklerimiz başta olmak üzere tüm mahallelerimizin sivil toplum tecrübeleri uzun yıllara dayanmaktadır.

Bu bağlamda Türkiye’de gönüllü kuruluş olmanın zorluklarını aslında hepimiz çok iyi bilmekteyiz. Aksekililer olarak bizler, her ne kadar Sivil Toplum Kuruluşlarımıza ilgi gösteriyorsak da bir o kadar bu kuruluşların yönetimine talip olmaktan kaçınmaktayız. Ancak bu zorluklarla baş edebilmek hiç de sanıldığı kadar zor değil. Yeter ki elimizde bir yol haritamız olsun.

Bu sayımızda ülkemizde ve yoremizdeki tüm Sivil Toplum Kuruluşlarımıza faaliyetlerini gözden geçirme ve faaliyetlerinin niteliklerini arttırma fırsatı vereceğini düşündüğümüz STK Yönetim Sanatı’na dair temel bilgileri sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Türk Medeni Kanununa göre Dernekler, en az yedi gerçek kişinin kazanç paylaşımı dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirerek suretiyle oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kişi ve topluluklardır.

Bildiğimiz üzere 1980 darbe sürecini takip eden dönemde ve sonrasında özellikle 1990’lı yıllarda STK’lar yaşanan siyasi ve sosyal gelişmelerden olumsuz etkilenmiştir. Akseki derneklerimizin de bu dönemlerde yaşadıkları olumsuz tecrübeler ortadadır.

Türkiye’de siyasetin, bürokrasi ve otokrasi karşısında gerilemesine paralel olarak sivil toplum kuruluşları da ürkütülmüş, etkileri sınırlanarak tamamen gönüllü olan bu kuruluşların çalışma şevki kırılmıştır.

Ancak günümüzde STK’lara olan ilgi gözle görünür ölçüde artmıştır. Yazımızın başında bahsettiğimiz üzere bir toplumun gelişmişlik düzeyi, toplumdaki gönüllü ve sivil oluşumların varlığı ve etkinliği ile ölçülmektedir. Bu kuruluşların sayısal olarak çokluğu gelişmişlik için tek başına yeterli olmayıp sayısal çokluk yanında, kalite ve nitelik de gereklidir.

STK ’ların görevlerini ve amaçlarını yerine getirebilmeleri için ilk unsur

Oğuz Acar
oguzacar@hotmail.com

“bağımsızlık” ilkesidir. Her türlü baskıdan uzak, ön yargılardan arınmış ve özünü sözleriyle toplum menfaatini gözetmelidirler.

Bağımsızlığını koruyabilen STK’lar için ikinci önemli unsur da; Yönetim fonksiyonlarını aktif olarak icra edebilmeleri ve gerekli zamanlarda yeniden yapılanmaya giderek kendilerini yenilemeleri ve çağa ayak uydurabilmeleridir.

Bir STK Yönetimi İçin 4 Temel Gereklilik;

Kuruluş Misyonu: İyi tanımlanmış kitleleri cezp edecek iyi tanımlanmış bir misyon.

Yönetim Kadrosu: Gönüllülük temelinde fedakârca çalışan, misyona ve davaya inanmış güç birliği yapan insanlar topluluğu.

Bütçe: Güçlü, düzenli ve sürdürülebilir bir gelir akışı.

Faaliyetler: Tabanın, üyelerin ve hedef kitlenin beklediği hizmet ve proje odaklı faaliyetlerin düzenli ve sürekli olarak yapılması.

Bu dört temel yönetim gerekliliğini kavramış olan STK yöneticilerinin aşağıdaki **Yapılanma Unsurlarını** da kavramış olmaları STK ’nın

sürdürülebilirliği için önem arz etmektedir.

Yapılanma Unsurları;

Teşkilatlanma, Kurumsallaşma, Kurumsal ilişkiler, Dış ilişkiler, Araştırmalar ve Çözümler, Yayınlar, Medya İletişimi, Eğitim Çalışmaları, Takım Çalışması, Kurumsal Yenilenme, İstişare Heyeti, Gençlik Yapılanması olarak sıralanabilir.

STK yönetim kadroları için en önemli unsurların başında teşkilatlanma veya örgütlenme gelmektedir. Kuruluşun aldığı kararların uygulanmasında teşkilatlar hayati öneme sahiptirler. En basit ifadesiyle beyninizin almış olduğu bir karar sinirler aracılığıyla ellere ve ayaklara gitmiyor ve uygulanmıyorsa ya eliniz ayağınız yoktur ya da felç olmuş durumdasınızdır.

Bugün ister kar amacı güden, ister kar amacı gütmeyen bir kuruluş olun kurumsallaşma, hizmet amacıyla ortaya koyduğunuz yapıya bir kimlik kazandırmanın ve onu ayrı bir birey olarak görebilmenin adıdır. Yani bu unsur hayata geçirebilmiş STK’lar hedef kitleleri gözünde kuruluşlarının sadece dernek başkanında ibaret olmadığı imajını kolaylıkla vermektedirler.

STK yöneticileri faaliyetlerini muhakkak iletişim eksenli sürdürmek zorundadırlar. Kurum içi iletişimden tutun benzer nitelikli kurumlar arası iletişime, kurumsal olarak kişilerle ve toplumla iletişime, devlet kurumlarıyla olan iletişime kadar faaliyetlerin hedef kitleye sunulması ve bildirilmesi iletişim ve ilişkiler sayesinde mümkün olmaktadır.

Sivil Toplum Kuruluşlarının ortaya koyması gereken konulardan birisi de kendi kuruluş misyonlarında belirttikleri amaçlara yönelik araştırma ve çözümleri ortaya koymalarıdır. Akseki özelinde nüfus, alternatif turizm ve madencilik konu başlıkları tüm STK’larımız tarafından üzerinde araştırmaların yapıldığı ve çözümlerin ortaya konulduğu bir olgu haline gelmiştir.

Yayınlar ve medya iletişimi de faaliyet

ve hizmetlerin hedef kitleye ve ulusal medyaya anlatılması noktasında büyük önem arz etmektedir.

Eğitim gerek kurum içinde gerekse hedef kitleye yönelik her zaman STK yöneticisinin ajandasında olması gereken bir konudur. Ben artık oldum ve benim yeni şeyler öğrenmeye ihtiyacım yok diyen yöneticilerin günümüz koşullarında başarılı olma şansları yoktur.

Buraya kadar saydığımız bütün bu unsurların hayata geçmesi takım çalışmasının yapılmasına bağlıdır. Günümüzde STK’larda gördüğümüz en büyük eksiklik takım çalışmasının öğrenilmemesi ve bütün işlerin sadece bir kişi tarafından yapılmaya çalışılarak sorumlulukların paylaşılmamasıdır.

Kurumsal yenilenme konusu kurumsallaşma unsurunun hayata konmasıyla ortaya çıkan bir olgudur. Henüz kurumsallaşmasını sağlayamamış bir kurumun kurumsal yenilenmeden bahsetmesinin pek uygun olmayacağı ortadadır. Bugün hayatımızın vazgeçilmez haline gelmiş tüm teknolojik araç ve uygulamalar için bir yenilenme söz konusuysun bizlerin hala dernek ve vakıflarımızı eski usullerle yönetmekte ısrarcı olmamız 2020 yılında Nokia markasının efsanevi modeli 3210 kullanmakta ısrarcı olmaya benzeyecektir.

İstişare heyeti STK yöneticileri için yön gösterici oldukça etkili bir imkandır. Etkili ve bilgili bir istişare heyeti sayesinde STK yöneticilerinin

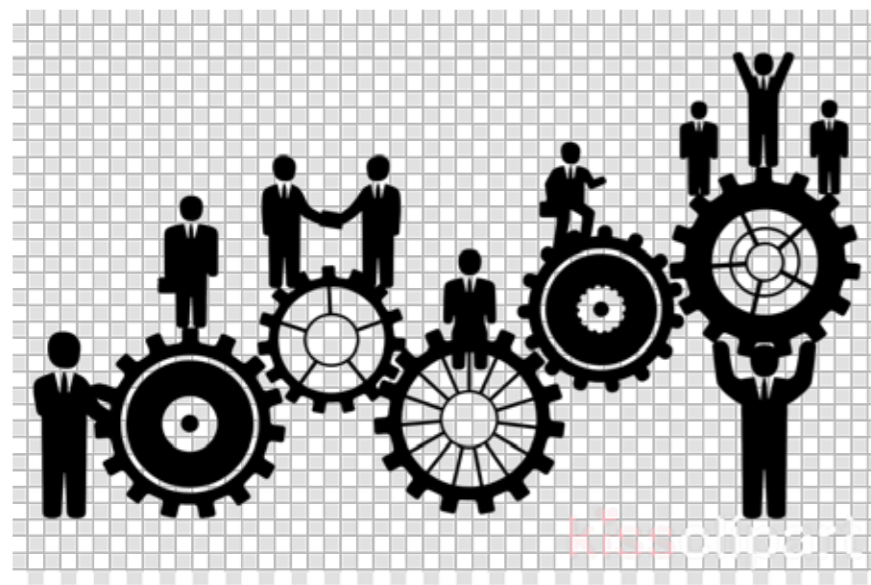
zaman zaman göremedikleri kör noktalar ortaya çıkabilecek, hizmet ve faaliyetlerin nitelik ve kalitesinde önemli bir artış gözlemlenebilecektir.

Son olarak gençlik yapılanması konusuna değinecek olursak, bu konuda kurumu kendinden sonraki nesillere miras olarak bırakmak isteyen STK yöneticilerinin üzerinde durmaları gereken uzun vadeli fakat oldukça önemli bir konudur. Özellikle gençlerin bugünden sivil topluma özendirilmesi ve kazandırılması STK yöneticilerinin en büyük sorumluluklarından birisidir.

Unutulmamalıdır ki; yönetim fonksiyonlarını yerine getirebilen ve yaşadığı toplum için hizmet ve değer üretebilen ve hatta uluslar arası arenada faaliyet gösterebilen STK ’lar gelecekte kendilerine yer bulabileceklerdir. Kurulan STK’ların %60’ının hayatlarına devam edemedikleri ülkemizde STK’lar için Yönetim Sanatı bir lüksten öteye zaruri bir ihtiyaçtır.

Her ne kadar yukarıda bahsedilen unsurlar ideal olanı ortaya koymaktaysa da pratikte ideal olanın her zaman mümkün olmadığı bilinmektedir. Bu sebeple bundan sonraki yazımızda STK yönetimi için 4 temel gerekliliği ve yapılanma unsurlarını kavramış yöneticilerimiz için bu pratiği ortaya koyacak, Sivil Toplum Kuruluşlarının kurumsal yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesine yönelik çalışmalarımızı paylaşıyor olacağız.

Saygılarımızla,

Atatürk'ün Ardından...

Bu başlıkla yazıma başlarken elbette aklımdan geçen, O'nun yokluğunda geçen yıllarımızın, Türkiye Cumhuriyetinin her alanda aldığı mesafenin bir muhasebesini yapmaktı. Çünkü yıllarca bizler gerek sevdiği şarkılar ve gerekse sevdiği yemeklerle yüce önderimizi andığımızı düşünür ve yine yıllarla tortulaşan özlemini bir nebze giderdiğimiz zannederken ne kadar aymaz davrandığımızı şahsen ben bir özeleştirici olarak yapmak gereğini duyuyorum.

Çünkü O'nun bizden istediği ve yapmamız gerekenler asla bunlar olamazdı. Oysa kendisi kısacık, sadece 57 yıllık yaşama neler neler sığdırmış, geleceğimizin formülü denilebilecek düsturları da bırakarak ayrılmıştı aramızdan...

Atam; senin bıraktığın ilkeleri kılavuz edinmiş, onları özümsemiş ve hayatına monte etmiş bir Türk ferdi olarak size biraz bugünü anlatmak istiyorum: İlkeler demişken, bir insanın hayatına iyi ya da kötü, benimsediği ilkeleri yön verir. Bir ülkeye, bir topluma yön veren ilkeler düşünüldüğünde ise yanlış ilkelerin varlığı kabul dahi edilemez. Atatürk'ün bize miras bıraktığı ilkeler, ülkemiz için daima ileriye hedefleyen, çağdaş, hukuka dayalı, ülkemiz çıkarına, ama asla ırkçı olmayan bir

milliyetçilik anlayışı ile, laik ve bilimsel bir yaşamı sağlayacak niteliktedir. Kim diyebilir ki, "Atatürkçülük" adı ile uygulanan bu modelin modası geçmiştir? Ya da geçebilir.

Ama bugün son derece ilerici bir kimlik taşıyan ilkelerini tek bir kişinin ideolojisi gibi algılamak kompleksine kapılanlar; asıl anlamı bu olmasa da "Kemalizm" ifadesi ile "Atatürkçülüğü" adeta küçümseyebilmektedirler. İşte kurtarıcısını henüz anlayamamış ve özümseyememiş olmanın ilk sonucu budur.

Örneğin: İlkelerden **"İnkılapçılık"**; O'nun uygulamalarında doruk noktada hayat bulmuşken, bugün bu ilkeyi benimsemekte zorlananlar için bana göre cesarettten yoksun ve bilgisiz olmak anlamı taşıyor. Çünkü inkılap cesaret ister ve ileriye dönüktür, asla geriye değil, yani geridekini hedefleyerek ilerlenemez. İnkılap yapabilmek için de yenileşmeyi var olanda değil, gelecekte aramak gerekir.

İlkelerden **"Laiklik"**; tüm ileri toplumlarda kişinin manevi ve materyal kimliğini özgür bırakan, bir o kadar da dini karmaşa ve hurafeyi

Sacide Bolcan

Ankara Üniversitesi
Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Tarih Bölümü mezunudur.

Üniversitede geçirdiği yıllar ve mezuniyeti takip eden öncelikle iki yılı Ata'mızın manevi kızı Prof.Dr. Afet İnan'la çok yakın bir mesai ile geçmiştir. Tarih Bölümünde eğitimle edindiği birikimin en önemli kısmını bu birliktelikten doğan deneyimler ve tanıdığı tarihsel şahsiyetlerle görüşmeler oluşturur. Sonrasında İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde çeşitli ve önemli görevlerde bulunmuş, erken emekliliği sonrası tüm zamanını "Atatürk İlke ve İnkılapları" dersi vererek geçirmiştir. 1999-2010 yılları arasında beş üniversitede görev almıştır. 2009 yılında yayınlanmış "Atatürk'le Yakın Tarihimiz" adlı bir kitabı bulunan yazar halen bu işlevini çeşitli platformlarda yazılar yazarak ve konferanslar vererek sürdürmektedir.

Yakın zamanda Tunç yayınlarından çıkan, araştırmacı yazar Hıfzı Topuz'un önsözünü ve Atatürk'ten anılarla anlam kazanan "Tarih Zevki" adlı kitabı yakın tarihimize ışık tutarak okuyucu kitlesinin ilgisini çekti.

önlere, bazıları için bu sadece "benim dediğim şekilde inanacak ve yaşayacaksınız" dayatması konumuna da gelebiliyor... Ve adına da hala laiklik denilebiliyor. Aynen ileri demokrasiyi hedeflediğini söyleyip demokrasiyi mümkün olduğu kadar kısıtlamayı tercih edenler gibi...

İlkelerden **"Devletçilik"**; kuruluş yıllarımızda, özgür olduktan sonra ülkeyi 15 yılda düze çıkaran tüm çalışmaların devletçi bir anlayışla yapıldığı bir dönemi anlatıyor ve örnekliyor. Çünkü o zaman başka çıkar yolu yok... Zaten bir devletin ve gerektiğinde ülke insanının hayatında; eğitim, sağlık, güvenlik gibi son derece önemli konularda korumacılığını ve yapılandırılmayı üstlendiği bir modelken, bugün devletçilik için "demode" yargısı dışında "her şeyi ben bilirim, devlet benim kontrolümde ve idaremdedir" gibi yaşayanlar ve düşünenlerin hizmetkarıdır" anlayışı sergilenebiliyor.

İlkelerden **"Halkçılık"**; adı üstünde "Halk için halka hizmet" anlayışını benimsemeyi öngördüğü halde, sadece taraftarlarını halk gibi görebilen ve onlara hizmette öncelik tanıyan son derece subjektif bir modele dönüşebilmektedir.

İlkelerden **"Milliyetçilik"**; ırkıktan uzak, ülkesini seven ve onun çıkarlarını düşünen, ama bunu yaparken de diğer milletlerin milliyetlerine de saygı duyan bir ilke iken; bugün, bana göre ülkemiz çıkarları ile ters düşen uygulamalar bir yana adeta "Türk" olmanın onur ve kimliğinin unutulmaya yüz tuttuğu bir uygulama içindedir. Oysa kimliğimizi bir yana bırakırsak millet olarak ne tarihimiz, ne de geleceğimiz yanımızda olur.

Gelelim ilkelerden "Cumhuriyetçiliğe"; Atatürk için, bu kavramı henüz algılayamamış ve akıl edememiş ve hatta umut dahi edemeyen arkadaşlarının arasında, kurtuluş mücadelesinin en başında kendine ve Türk insanına hedef koyduğu bir kavramdı. Evet, cumhuriyetin, esasında bir toplumda, ayırt etmeksizin tüm fertlerini refah ve huzur içinde özgürce yaşatmanın özü olduğunu bilmeyenimiz yoktur. Henüz dünyada insan yaşamı için demokratik ve çağdaş bir olanak veren bu modelin aynı kavram ülkemizde "vazgeçilebilir" bir özellik taşıyabilmektedir. Halk idaresinin aksine tek kişilik modellere kayabilme tehlikesi arz eden gelişmelerin benimsenmesi ise 21. yüzyılda asla akılcı olamaz.

Evet, Ata'mızı bir de yaşamındaki gelişmelerden haberdar edebileceğim, uğruna çok ilerici ve cesur adımlar attığı "Türk Kadını" var...

Ata'm, sen bizlere özgür yaşamımız yanında, toplumda olmazsa olmaz bir kimlik kazandırarak kimlik ve meslek seçenekleri bahsetmişken, bugün kadınlarımızın, iyimser bir bakışla bir kısmının bunlardan gönüllü olarak vazgeçmiş olması çok acıdır. Sadece kendileri vazgeçmiş ve empoze edilen ikincil bir pozisyonu benimsemiş olmakla kalmıyor, böyle bir nesile de kılavuzluk ediyorlar. Yani, ülkemizde bugün kadınların senin bıraktığın yerde dahi olmadıklarını haber vermek zorundayım. Çoğu müspet ilim öğrenimi de almışken, araştırarak doğrusunu öğrenebileceği kutsal dinini dahi başkalarının kendisine dayattığı gibi yaşayabilen, akılcı olmayan birçok geleneğe boyun eğebilen ve sadece çocuk doğurarak ülkesine en büyük hizmeti yaptığına inanarak eve

kapanmaya gönüllü olan birçok kadın var artık... Elbette ki diğer çoğunluk kadınlarımızı kastetmediğim açıktır.

Bu yüzden Ata'm, seni anlamak, başadıklarını bir problem çözer gibi yeniden çalışmak, bunu çocuklarımıza öğretmek ve çağdaş ülkeleri için çok çalışmalarını sağlamak zorundayız. Yani 81 yıl sonra hala bizler kafaca sana yetişemedik.

Bu konularda senelerce seni ve eserlerini ders olarak anlatmış şanslı bir kadın olarak diyorum ki, senin gençlere öğütlediğin cesareti yinelemeli ve doğru yönde kullanmaları bilincini sağlamalıyız. Bu ülke bugün, geçmişte uğruna can verenler için dahi bunu hak ediyor...

Bu yüzden seni bir Tarihçi olarak, bir kadın olarak daha çok anlıyor, özlüyorum ve sayıyorum. Nur içinde uyu büyük insan...

Hukuk Köşesi: Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hakları, Yükümlülükleri ve Yasaklılık Halleri

Yönetim kurulu üyesinin; yönetim, temsil, bilgi alma, huzur, ücret, kazanç payı ve ikramiye gibi hakları yanında, ortaklığa karşı birtakım sorumlulukları ve yönetim, gözetim, özen, sadakat yükümlülükleri de bulunmaktadır. Bunun dışında, şirketle işlem yapma, şirkete borçlanma, şirket ile rekabet etme, çeşitli durumlarda görüşmelere katılmama gibi yasaklandığı işlemlerde söz konusudur. Ayrıca, yönetim kurulu üyesinin, sermayenin kaybını ve borca batık olma durumunu da mahkemeye bildirme yükümlülüğü de vardır.

Yönetim kurulu üyesinin hakları; Yönetim Hakkı; Yönetim kurulu üyesinin en önemli hak ve görevi yönetim hakkıdır. Bu hakkın kullanılması için her üyenin yönetim kuruluna davet edilmesi zorunluluğu vardır. Ayrıca, her üye toplantı çağrısının yazılı olarak yapılmasını isteyebilir. Yönetim kurulu üyesinin görüşülmesini istediği konuların gündeme alınması da zorunludur. Ayrıca, o müzakereye katılmasına engel bir hal (yasaklılık halleri) yok ise toplantıda görüşlerini bildirmek özgürlüğüne sahiptir.

Temsil Hakkı ise; Yönetim Kurulu üyesinin diğer bir hakkı ise temsil hakkıdır. Yönetim Kurulu üyesi esas sözleşmede düzenlendiği şekilde temsil hakkını kullanabilir. Burada tek yönetim kurulu üyesinin oluşturduğu şirketler dışında esas sözleşmeye çift imza ile temsil kuralı konulabilir.

Bilgi Alma Hakkı ise; Ortaklığı temsil eden temsilciler, yöneticiler, müdürler veya Murahhas Üyeler, yönetim kurulu üyelerini bilgilendirmek zorundadırlar. Yönetim kurulu üyeleri ister toplantı öncesi, -ki bu daha makul ve anlamlı olandır- ister toplantı sırasında, isterse de toplantı sonra bilgi isteme hakkına sahiptir. Üyelerin bilgi, belge

veya herhangi bir konudaki yazılı, sözlü talebi reddedilemez. Yönetim kurulu üyelerinin soruları da yanıtız bırakılamaz. Bilgi istenen kişi -burada bilgi istenen kişi olarak yönetimde görevli kişiler kastedilmektedir- bilgiyi vermekle yükümlüdür. Yönetim görevi olmayan çalışanların yanıt verme yükümü yoktur.

Sözleşme ile yönetim kurulu üyesinin bu hakkı, yasa hilafına sınırlandırılmaz. Verilecek bilgi için yönetim kurulu başkanının onayına ihtiyaç yoktur. Yönetim Kurulu üyesinin bu hakkını kötüye kullanmaması, bu durumdan çıkar sağlamaması gerekir. Yukarıda da belirttiğimiz yönetim kurulu üyesinin bilgi alma hakkı, sınırlandırılmadan iç yönerge ile de düzenlenebilir.

Yönetim kurulu üyelerinin, toplantı dışında bilgi alma hakkı ise yasa tarafından ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Yine bu konunun da iç yönerge ile düzenlenmesi mümkündür. TTK. M. 392/3 Hükmüne göre;

“Her yönetim kurulu üyesi, yönetim kurulu toplantıları dışında, yönetim kurulu başkanının izniyle, şirket yönetimiyle görevlendirilen kişilerden, işlerin gidişi ve belirli münferit işler hakkında bilgi alabilir ve görevinin yerine getirilebilmesi için gerekliyse, yönetim kurulu başkanından, şirket defterlerinin ve dosyalarının incelemesine sunulmasını isteyebilir.” İşlerin gidişatı ve belirli işler hakkında, toplantıda olduğu gibi izinsiz değil, yönetim kurulu başkanının izni ile bilgi almaları mümkündür.

Şirketin defter ve dosyalarının incelenmesi her yönetim kurulu üyesinin hakkıdır. Fakat, maddi gerekçelerle belgelerin bir örneğinin

Arbulucu & Avukat
Arzu Külahcioğlu Altıntöz
arzukulahci@yahoo.com

alınmasına izin verilmeyebilir. Ancak bunun aksi, yönetim kurulu başkanının izni ile mümkündür.

Yönetim Kurulu Üyesinin Mali Nitelikli Hakları ise; Vekâlet ilişkisi ile A.Ş.'ye bağlı olan yönetim kurulu üyelerinin yaptıkları görev karşılığında gelir elde etme hakları vardır.

Huzur Hakkı; Yönetim Kurulu üyelerine katıldıkları her toplantı için huzur hakkı ödenir. Ödenecek miktar, esas sözleşmede olduğu gibi, genel kurul kararı ile de tespit edilebilir. Bu hak, genel kurula özgüdür. Başka bir kurul karar veremez. Esas sözleşmede ya da genel kurulda kararlaştırılması unutulmuş ise yönetim kurulu karar veremez. Huzur hakkı miktarı için bir üst sınırdan tespit edilebilir. Bu durumda üye, yönetim kuruluna kaç defa katılırsa katılınsın, huzur hakkı bu üst sınırı geçemez.

Ücret; Yine esas sözleşme veya genel kurul kararı ile yönetim kurulu üyelerine belirli dönemler için veya aylık bir ücret belirlenebilir. Huzur hakkı gibi ücret de genel kurul ya da esas sözleşmede belirlenir.

Kazanç Payı; Yönetim kurulu üyelerinin çalışma verimini ve şevkini arttırmak için kazanç payı da verilebilir. Esas sözleşmede bu konuda bir düzenleme olmadıkça, verilmesi mümkün değildir. Bu konuda esas sözleşme genel kurula atıfta bulunarak, genel kurulu da yetkili kılabilir.

Kazanç payı, kanuni yedek akçe ayrıldıktan sonra net kar üzerinden ve pay sahiplerine ödenmiş sermayenin %5'i oranında (ya da esas sözleşmede gösterilen oranda) pay dağıtıldıktan sonra, verilebilir. (TTK. M.511) Kazanç payı, yönetim kurulu üyelerinin görev yaptıkları süre ile orantılı olarak belirlenir. Kötü niyetle fazla alınan kazanç payları, 5 yıllık zamanaşımı süresinde geri istenebilir. (TTK. M.512)

İkramiye; Bazı başarılı çalışmaları karşılığında, yönetim kurulu üyelerine, genel kurul tarafından dürüstlük kurallarına aykırı olmamak şartıyla ikramiye ödenebilir.

Yönetim Kurulu Üyelerinin Yükümlülükleri İse;

Yönetim Yükümü; Yönetim kurulu üyelerinin, yönetim kurulu toplantılarına katılmak, öneride bulunmak, müzakerelere katılmak, ortaklığın zararına gördükleri hususlarda şirketleri uyarmak v.b. yükümleri mevcuttur.

Gözetim Yükümü; Yönetim kurulu üyeleri, aynı zamanda şirketin idaresinin ve işlemlerinin, şirketin menfaatine ve özen yükümüne uygun olup olmadığını denetlemek durumundadırlar. Gözetim yükümü tüm üyeler için geçerli bir görevdir. Bu görev, üyenin kontrolü dışında kalan, esas sözleşmeye veya kanuna aykırılıklar ile usulsüzlükler için geçerli değildir.

Yönetim kurulu üyesi, kendisine yüklenen kontrol ve gözetim görevini yerine getirmemişse, kusurludur. Bir zarar oluşmuş ve yönetim kurulu üyesi, üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirdiğini kanıtlayamıyor ise tazmin ile mükelleftir.

Yönetim kurulu üyesi, bu zarar nedeni ile doğan sorumluluktan kurtulmak

için, gözetim yükümü dışında olan bir durum nedeniyle zararın doğduğunu ve bu zararda kusurunun olmadığını ispatlaması gereklidir.

Özen Yükümü ise; Yeni TTK ile geçmişte vurgulanan basiretli iş adamı kavramı kullanılmamaya başlanmış, tedbirli yönetici kavramı kullanılmaya başlanmıştır. Tedbirli yönetici kavramı ise şöyle açıklanabilir; yönetim kurulu üyesi, tedbirli yönetici olarak, gerekli bilgilere sahip olarak vicdanına uygun şekilde karar vermiş ise, bu kararın, şirketin menfaati için en uygun olduğunu kabul ediyorsa, alınan karar sonucu şirket zarara uğrasa bile sorumluluk söz konusu olmaz. Buna Business Judgement Rule ilkesi denir. Bu ilke, yöneticilerin önünde aydınlık bir yol açar. Kısacası; yönetim kurulu bir karar almalı, bu karar usule uygun bir karar olmalı, şirket işleri özenli bir şekilde takip edilmiş olmalıdır.

Yönetim kurulu üyeleri toplantılara aktif şekilde ve düzenli olarak katılmalı, alınan kararlar şirketin amaç ve konusu çerçevesinde olmalı, karar alan üyelerin tarafsızlığından şüpheye düşülmemelidir. Karar konusunda gerekli ise uzman görüşü alınmalı, yasalara ve iç yönergelere uygun karar alınmalıdır. İyi niyet korunmuş ve özenli davranılmış olmalıdır.

Sadakat Yükümü ise; Yönetim kurulu üyelerinin bir diğer yükümlülüğüdür. Yönetim kurulu üyelerinin, hem pay sahiplerine hem de ortaklığa sadakat borcu vardır. Buradaki ilişki, temel olarak güven ilişkisi olarak tanımlanabilir. Aynı zamanda, yönetim kurulu üyelerinin sır saklama yükümlülüğü, sadakat yükümlülüğü içinde değerlendirilir. Yönetim Kurulunun sır saklama yükümü, hem görev süresinde hem de şirketin çıkarlarını ilgilendiriyorsa görev süresinin sona ermesinden sonra da devam eder.

Yönetim kurulu üyelerinin hakları, yükümlülükleri yanında, yasaklandıkları işlemler de vardır. İlki, şirket ile işlem yapma yasağıdır. Yönetim kurulu üyeleri, genel kurulun izni olmadan şirketle, ne kendi ne başkaları namına işlem yapamazlar. Yaptıkları takdirde, TTK.'na göre batıl olur. Batıl işlem olduğu iddiasını sadece şirket ileri

sürebilir. (TTK. M.396/1) Yapılan işlem, baştan itibaren hükümsüz sayılmaz, çünkü genel kurul karar olarak icazet verebilir ve böylelikle işlem geçerli hale gelir. Ancak işlem baştan batıl sayılırsa, icazet verilerek geçerli hale getirilmesi mümkün olmaz.

İkinci yasaklılık durumu ise; yönetim kurulu üyelerinin, şirkete borçlanamamaları konusundadır. TTK'nin 395/2. maddesine göre, pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyeleri ile yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olmayan (393 üncü maddede sayılan) yakınları şirkete nakit borçlanamaz. Bu kişiler için şirket kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devralamaz. Buradaki amaç, şirketin malvarlığının ve sermayesinin yasal olarak korunmasıdır. İsaletli bir düzenlemedir. Geçmiş dönemde bu konuda uygulamada sıkça kötüye kullanmalar yaşanmıştır.

Üçüncü yasak ise; şirket ile rekabet etme yasağıdır. Yönetim kurulu üyesi, ortaklığın konusuna giren iş ve işlemler için, genel kuruldan izin almadan, kendi veya başkasının hesabına işlem yapamaz. Yine, izin olmadan aynı konuda iş yapan bir şirkete, sorumluluğu sınırlandırılmamış ortak sıfatıyla giremez. Rekabet yasağına aykırı davrandığı takdirde, zararı tazmin eder ve kazanılan menfaatleri ortaklığa devreder veya yaptığı işlemi ortaklık namına yapılmasını sağlamak durumunda kalabilir. Bunların birine ya da bir kaçına karar verecek olan organ yönetim kuruludur. Genel kurul, durumun ciddiyetine göre ortaklıktan da çıkarmaya karar verebilir.

Dördüncü yasak ise; görüşmelere katılma yasağıdır. Ortaklık ile yönetim kurulu üyesi ya da onların üst ve alt soylarından biriyle eşi ve üçüncü derece dâhil olmak üzere kan ve sihrî hısımlarının kişisel menfaatleriyle, şirketin menfaatinin çatıştığı konulara ilişkin müzakerelere katılamazlar.

Ayrıca; tüm bu yükümlülüklerine, sermayenin kaybı ve borca batıklık durumlarında, mahkemeye bildirme yükümlülüğünü de eklemek gerekir.

sinbo.

Evin Küçük Devleri

MADE IN
TURKEY

Sinbo, fikirden tasarıma, AR-GE'den üretime ve satışa, tek çatı altında kendi teknolojisini, inovasyonunu, otomasyonunu ve markasını yaratan; plastik, alüminyum, çelik, bakalit, sac, kauçuk, ahşap, emaye gibi farklı materyalleri işleyerek, ölçek ekonomisiyle üretim yapabilen Dünya'daki sayılı tesislerden biridir.

Elektrikli Küçük Ev Aletleri

ZÜCCACIYE

EMAYE

AHŞAP

 sinboturkiye sinboturkey sinbo_turkiye

sinbo.com

COVID-19 Yeni Koronavirüs Hastalığı

COVID-19 Yeni Koronavirüs Hastalığı

Koronavirusler (CoV), soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS-CoV) ve Şiddetli Akut Solunum Sendromu (SARS-CoV) gibi daha ciddi hastalıklara kadar çeşitli hastalıklara neden olan büyük bir virüs ailesidir.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Nedir?

Yeni Koronavirüs (COVID-19), ilk olarak Çin'in Wuhan Eyaleti'nde Aralık ayının sonlarında solunum yolu belirtileri (ateş, öksürük, nefes darlığı) gelişen bir grup hastada yapılan araştırmalar sonucunda 13 Ocak 2020'de tanımlanan bir virüsdür.

Salgın başlangıçta bu bölgedeki deniz ürünleri ve hayvan pazarında bulunularda tespit edilmiştir. Daha sonra insandan insana bulaşarak Wuhan başta olmak üzere Hubei eyaletindeki diğer şehirlere ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin diğer eyaletlerine ve diğer dünya ülkelerine yayılmıştır.

Koronavirusler, hayvanlarda veya insanlarda hastalığa neden olabilecek büyük bir virüs ailesidir. İnsanlarda, birkaç koronavirüsün soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS) ve Şiddetli Akut Solunum Sendromu (SARS) gibi daha şiddetli hastalıklara kadar solunum yolu enfeksiyonlarına neden olduğu bilinmektedir. Koronavirüs hastalığına COVID-19 neden olur.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Belirtileri Nelerdir?

Belirsiz olgular olabileceği bildirilmekle birlikte, bunların oranı bilinmemektedir. En çok karşılaşılan belirtiler ateş, öksürük ve nefes darlığıdır. Şiddetli olgularda zatürre, ağır solunum yetmezliği, böbrek yetmezliği ve ölüm gelişebilmektedir.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Nasıl Bulaşır?

Hasta bireylerin öksürmeleri aksırmaları ile ortama saçılan damlacıkların solunması ile bulaşır. Hastaların solunum parçacıkları ile kirlenmiş yüzeylere dokunulduktan sonra ellerin yıkanmadan yüz, göz, burun veya ağıza götürülmesi ile de virüs alınabilir. Kirli ellerle göz, burun veya ağıza temas etmek risklidir.

COVID-19 Enfeksiyonunda Kimler Daha Fazla Risk Altında?

COVID-19 enfeksiyonu ile ilgili şimdiki kadar

edinilen bilgiler, bazı insanların daha fazla hastalanma ve ciddi semptomlar geliştirme riski altında olduğunu göstermiştir.

- * Vakaların yüzde 80'i hastalığı hafif geçirmektedir.
- * Vakaların %20'si hastane koşullarında tedavi edilmektedir.
- * Hastalık, genellikle 60 yaş ve üzerindeki kişileri daha fazla etkilemektedir.

Hastalıktan En Çok Etkilenen Kişiler:

- * 60 yaş üstü olanlar
- * Ciddi kronik tıbbi rahatsızlıkları olan insanlar:
 - Kalp hastalığı
 - Hipertansiyon
 - Diyabet
 - Kronik Solunum yolu hastalığı
 - Kanser gibi
- * Sağlık Çalışanları

Çocuklar Risk Altında mı?

Çocuklarda hastalık nadir ve hafif görünmektedir. Çocuklarda şimdiki kadar ölüm görülmemiştir.

Hamileler Risk Altında mı?

COVID-19 enfeksiyonu gelişen gebe kadınlarda hastalığın ciddiyeti konusunda sınırlı bilimsel kanıt vardır.

Bununla birlikte mevcut kanıtlar COVID-19 enfeksiyonu sonrası hamile kadınlar arasındaki hastalık şiddetinin, hamile olmayan yetişkin COVID-19 vakalarına benzer olduğunu ve hamilelik sırasında COVID-19 ile enfeksiyonun fetüste olumsuz bir etkisi olduğunu gösteren hiçbir veri olmadığını göstermektedir.

Şu ana kadar COVID-19'un hamilelik sırasında anneden bebeğe bulaştığına dair de bir kanıt bulunmamaktadır.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Nasıl Bulaşır?

Yeni Koronavirüs tanısı için gerekli moleküler testler ülkemizde mevcuttur. Tanı testi sadece Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Ulusal Viroloji Referans Laboratuvarında ve belirlenmiş Halk Sağlığı Laboratuvarlarında yapılmaktadır.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı)'na Yakalanmamak İçin Öneriler?

Mümkün olduğu kadar yurtdışına yolculuk yapılmaması önerilmektedir. Yurtdışına çıkışın zorunlu olduğu durumlarda aşağıdaki kurallara dikkat edilmelidir:

Akut solunum yolu enfeksiyonlarının genel bulaşma riskini azaltmak için önerilen temel ilkeler Yeni Koronavirüs (COVID-19) için de geçerlidir. Bunlar;

- El temizliğine dikkat edilmelidir. Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır. Antiseptik veya antibakteriyel içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
- Eller yıkanmadan ağız, burun ve gözlerle temas edilmemelidir.
- Hasta insanlarla temastan kaçınılmalıdır (mümkün ise en az 1 m uzakta bulunulmalıdır).
- Özellikle hasta insanlarla veya çevreleriyle doğrudan temas ettikten sonra eller sık sık temizlenmelidir
- Hastaların yoğun olarak bulunması nedeniyle mümkün ise sağlık merkezlerine gidilmemeli, sağlık kuruluşuna gidilmesi gereken durumlarda diğer hastalarla temas en aza indirilmelidir.
- Öksürme veya hapşırma sırasında burun ve ağız tek kullanımlık kağıt mendil ile örtülmeli, kağıt mendilin bulunmadığı durumlarda ise dirsek içi kullanılmalı, mümkünse kalabalık yerlere girilmemeli, eğer girmek zorunda kalınıyorsa ağız ve burun kapatılmalı, tıbbi maske kullanılmalıdır.
- Çiğ veya az pişmiş hayvan ürünleri yemekten kaçınılmalıdır. İyi pişmiş yiyecekler tercih edilmelidir.
- Çiftlikler, canlı hayvan pazarları ve hayvanların kesilebileceği alanlar gibi genel enfeksiyonlar açısından yüksek riskli alanlardan kaçınılmalıdır.
- Seyahat sonrası 14 gün içinde herhangi bir solunum yolu semptomu olursa maske takılarak en yakın sağlık kuruluşuna başvurulmalı, doktora seyahat öyküsü hakkında bilgi verilmelidir.

KAYNAK BİLGİ: TC Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, erişim: 23 Mart 2020, <https://hsgm.saglik.gov.tr>

Akseki Kaymakamından Mektup Var...

Volkan Hülür
Akseki Kaymakamı

Bu grubun amacı yaşlılarımızı ve toplumumuzu salgından koruyacak şekilde hareketliliği kısıtlamak ve yaşlılarımızın özellikle yalnız ve bakacak kimsesi olmayan vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılayarak onlara olan "VEFA" borcumuzu ödemektir. Biz Devlet olarak bu kişilere diyoruz ki "siz evden çıkmayın, biz ihtiyaçlarınızı size getirelim." Bu uygulama tüm dünya ülkelerinin yapmadığı bir durumu bize izah ediyor. Devlet ve Millet olarak yaşlılarımıza ve ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza sonuna kadar sahip çıkıyoruz.

Akseki yaşlı nüfusun yoğun olduğu bir ilçemiz. İlçe Nüfus Müdürlüğüne göre 60 yaş üstü 4212, 65 yaş üstü ise 3385 vatandaşımız Akseki nüfusuna kayıtlı. İlçemizin özellikle İstanbul ve diğer illerle olan bağlantısını düşünürsek bu süreçte bu sayı sürekli değişmektedir.

Oluşturduğumuz "VEFA" gurubunda ihtiyaç sahibi kişilere her gün hizmet etmekteyiz. Bu noktada İlçe Jandarma

personelleri, İlçe Emniyet personelleri başta olmak üzere muhtarlarımız, Belediye zabıtalarmız, imamlarımız ve öğretmenlerimiz sahada aktif olarak çalışmaktadır. 07.04.2020 tarihi itibarıyla toplam 1.150 kişiye evinde ihtiyacını teslim etmek üzere hizmet vermiş bulunmaktayız. Bunkdaki tek gaye şudur; salgını önlemek adına kimsenin evinden çıkmasını istemiyoruz. "Siz bizden isteyin, biz getirelim anlayışı" ile emek harcıyoruz. Arkadaşlarımız zaman zaman ihtiyaç sahibi yaşlılarımızın sobasını yakıyor, bahçesini ekiyor, ilaçlarını ve maaşlarını temin ediyor. Aynı zamanda Akseki Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı olarak bu dönemde işini kaybetmiş geçici süreliğine çalışmayan kişilere gıda ve nakdi yardım sağlıyoruz. Bu süreci tüm kesimleriyle Akseki'nin en az hasarla atlattması için titiz çalışmalarımız devam etmektedir. Gönül istiyor ki bundan önce olduğu gibi yaşlılarımızı tek tek ziyaret ederek, onların tadından yenmez sohbetlerini tatmak. Ancak evine gidemediğimiz, elini öpemediğimiz her bir yaşlımıza şahsımın bizzat kaleme aldığı mektup göndererek zorlu günlerde yalnızlıklarını paylaşıyoruz. Kısa zamanda eski neşeli günlere döneceğimize eminim.

VEFA grubu kapsamında yaptığımız hizmete destek olmak isteyen birçok Aksekili hemşerimiz oldu. Bu noktada yardımlaşma duyarlılığını fazlasıyla gösteren herkese şahsım, devletimiz ve milletimiz adına teşekkür ederim. Yaklaşık 600 koli olarak gıda, temizlik malzemesi vb. yapılan bağış çalışmada arkadaşlarımız titiz bir çalışma ile ihtiyaç sahiplerine teslim ediyor. Bu zamana kadar olduğu gibi bundan sonrada duyarlı vatandaşlarımızın desteklerini ilgili kişilere aktarmaya devam edeceğiz. Bu süreci kaybetmeden "KAZANMAK" temel hedefimiz.

Değerli Aksekili Hemşerilerimiz,

Akseki'de başta Sağlık çalışanları olmak üzere jandarmamız, emniyetimiz, öğretmenlerimiz, din görevlilerimiz, muhtarlarımız, belediye zabıtalarmız ve tüm paydaşlar gerçekten birlik ve beraberlik içinde bu süreçte büyük emek veriyor. İlk günden

itibaren bu durumu iyi yönetebilmek için özellikle İstanbul'da yaşayan vatandaşlarımıza "evde kalın" çağrısı yaptık. İstanbul'da faaliyet gösteren derneklerimizin ve başkanlarının bu konuda bizlere destekleri oldu. Hedefimiz güzel Akseki'mizi sosyal hareketliliği kısıtlayarak korumak, zarar görmemesini engellemektir. Yaşlı nüfusun bu kadar yoğun olduğu bir yerde bunu sağlamak çok önemliydi. Gerçekten sıkı emek gerektiren çalışmalardan sonra ilçemizin bu süreci iyi götürdüğünü görüyoruz. Bu noktada anlayış gösteren, kurallara uyan ve bilinçli davranan hemşerilerimize teşekkür ederim. Sahada emek veren tüm çalışma arkadaşlarıma destek olan herkes bu işin bir parçası. Tüm toplumun birlikte hareket etmesi gereken süreçte tek başımıza bir ilerleme gösteremeyeceğimizin farkındayız. Bilinçli ve olayların farkında olan, kültürel olarak görevli insanları rahatlatan bir ilçede çalıştığımız için kendimizi şanslı olarak görüyoruz. Ancak süreç daha bitmedi, aksine daha kararlı olmalıyız. Güzel Aksekimizi eski güzel günlere kavuşturmak adına daha sıkı durmalı ve çalışmalıyız.

Ülkemizin ve ilçemizin içinde bulunduğu zor ve karışık durumdan en kısa zamanda kurtulması dileğiyle tüm hemşerilerimize sağlıklı ve mutlu zamanlar dilerim.

Selam ve saygılarımla,

Dünyanın ve Türkiye'nin Covid-19 tehdidiyle karşı karşıya kaldığı bugünlerde ülke olarak hep birlikte büyük bir mücadele veriyoruz. Toplumsal duyarlılığımız ne kadar yüksek olursa kazanma şansımız o kadar kuvvetli olacaktır. Bu noktada Sayın Cumhurbaşkanımız liderliğinde tüm Bakanlarımız, Valilerimiz, Kaymakamlarımız, Belediyeler ve STK'lar seferber olmuş durumda. Bu zorlu günleri en kısa zamanda, el ele vererek daha da güçlenerek aşacağımıza olan inancım tamdır.

Korona virüs tedbirleri kapsamında birçok ekonomik ve sosyal önlem

paketleri açıklandı. Bir taraftan virüsü en kısa zamanda yok etme amacı taşırken diğer taraftan ülkemizi gelecek günlere de hazırlamamız gerekiyor. Bu kapsamda toplumumuzun hassas kesimlerini korumaya alıp salgının hem onlara temas etmesini engellemeye hem de sosyal hareketliliği düşürerek salgının yayılmasını önlemeye çalışıyoruz. Özellikle 65 yaş üstü ve kronik hastaların "sokağa çıkma" yasağından sonra İçişleri Bakanlığı Genelgesi ile ilçede Kaymakamlar Başkanlığında "VEFA Sosyal Destek Grubu" oluşturuldu.

Milli Mücadele (Kurtuluş Savaşı) Yıllarına Nasıl Gelindi?

I: Birinci Dünya Savaşından Önce Avrupa ve Osmanlı Ne Durumda İdi?

“Ey oğul: Geçmişini iyi bil ki, geleceğe sağlam basarsın. Nereden geldiğini unutma ki, nereye gideceğini bilersin.” Şeyh Edebali (1206-1326).

Hemen yukarıda yazan öğüt, Şeyh Edebali'nin Osman Bey'e verdiği uzun, özlü, tevazu ve bilgeliği yüklü öğütlerinden sadece birisi. Edebali, o günlerin önde gelen bir bilgini ve bir Ahi şeyhi idi. Osman Bey de, bu bilge kişinin öğütlerini dinleyerek yola çıkmış ve Osmanlı İmparatorluğunu kurmuş bir lider... Bu öğüt, belleğimde özel bir yerde duruyor. Bir de 1950'li yıllarda, çocukluğumda, dedelerimin ve ninelerimin anlattıkları hikayelerin silinmeyen izleri...

Anılar Ziyaret Edilmekten Hoşlanırlar:

Herkesin acı ya da tatlı çeşitli anıları vardır. Eğer o anılarınızı, edindiğiniz tecrübelerle (deneyimlerle) birlikte ziyaret ederseniz, onlar daha anlamlı, daha değerli, daha ölümsüz hale geliyorlar. Çocukluğumun en güzel anılarını 1950'li yıllarda, İbradı ve Akseki'nin gür ormanlı, bol oksijenli, rengarenk çiçekli yaylalarında yaşadım. Bölgenin karlı dağlarından süzülüp gelen ve gece- gündüz hiç durmadan akan çoban çeşmelerinden soğuk sular içerdik. O günlerde dağlar delik deşik değildi (tabii ki olmasın!). Kardelenlerin, çiğdemlerin, sedirlerin (katranların) öz yurdunu, toz ve duman istila etmemişti (tabii ki etmesin!). O bölgenin mis kokulu ve doğal aromalı

meyveleri, sebzeleri, kekikleri, dağ çayları, sundukları görsel şölene ek olarak gastronomi bakımından da hem yakın hem de uzak diyarlara şifalar saçıyorlardı...

Milli Mücadele yıllarını bizzat yaşamış olan ninelerimiz (ebelerimiz) ve dedelerimiz Milli Mücadele'ye “İstiklal Harbi” derlerdi. Onlar, o acılı günleri bizzat yaşamış olan görgü tanıklarıydı. Nice büyük amcalar ve büyük dayılar uzak diyarlara savaşlara gidip dönememişlerdi. Nice şehitler vermişler, ama bu şehitlerin nerede yattıklarını bilmiyorlardı. Asker kaçığı eşkıyaların yaylalara, obalara baskınlar yaptıklarını, ama o tip “eşkıyaya pabuç bırakmayıp” onlara karşı “efelerin efesi” kesildiklerini, acılı ama onurlu hikayelerini, daha küçük yaşlardayken bizzat o görgü tanıklarından dinleyip öğrenmiştim.

İşte en baştaki nasihat ile yukarıda kısaca sözünü ettiğim olaylar ve düşünceler, bu makale dizisini yazmam konusunda bana güç ve cesaret verdiler. Bu yazıyı ilk yazmaya başlarken, o olayları ve düşünceleri önce “Milli Mücadele Yıllarımız” başlığı altında bir (ya da iki) makale halinde sunmak istemiştim. Konu ile ilgili bilgi ve belgeleri araştırıp öğrendikçe, bu konunun, bir-iki makale ile geçiştirilemeyecek kadar ulvi, kutsal ve görkemli olduğunu gördüm. Sonuçta bir kere daha şu genel kurala ulaştım: “Tarihi anlamak ve doğru yorumlamak için, ondan önce gelen tarihi de anlamak gerekir...”

Bu ilke çerçevesinde, “Milli Mücadele Yılları”nı anlamak için okuyucularımın önce büyük resmi görmesini; büyük resmi görebilmesi için de **“Birinci Cihan Savaşı başlamadan önceki yıllarda Avrupa ülkelerinin durumunu”** bilmesi gerektiğini düşündüm. İşte bu nedenle, Akseki Dergimizin önümüzdeki sayılarında birbirini izleyen birkaç yazımız çıkacak.

Prof. Dr. Kani Işık
Emekli, Doğa Bilimci Akdeniz Üni.

Bu ilk yazıda “Birinci Cihan Savaşından önceki yıllarda Avrupa ülkelerinde ve Osmanlıdaki durum” ana-hatlarıyla gözden geçirilecektir. İlk yazıyı izleyen yazılarımızda da, ilgili konular üzerinde adım adım ilerleyerek, Milli Mücadele Yıllarını ele alacağız.

Tarih bilen sarih (açık berrak) bilir:

“Tarih sohbetimize” başlamadan önce, okuyucularım “Kiminle sohbet ediyoruz?” diye merak edebilirler. Daha başta iken kısaca belirtiyim: Devletimin bana sağladığı burslarla ve diğer olanaklarla bir bilim insanı olarak yetiştirildim. Bu sürede, çevremde görüp duyduğum varlıkları ve olayları merak etme, onlar hakkında sorular sorma, onları araştırma ve öğrenme (hatta üniversitedeki mesleğimden dolayı “öğretme”) hevesleri de edindim. Ama “Tarihçi” bir bilim insanı değilim. Öte yandan tarihçiler de bizlere “herkes tarihini iyi öğrenmeli, iyi bilmeli” diye öneriyorlar. Çünkü gerçekleri, özellikle “tarihi gerçekleri” bilen ve doğru yorumlayan kişiler, gelecekteki olayları daha doğru tahmin edebilme, ona göre önlem alabilme yetisi kazanırlar. Kısacası, bilim ve tarih bilgisi, bir insan ve bir toplum için en güvenilir kılavuzlardır.

Tarihimiz ile ilgili bu yazıları yazarak Şeyh Edebali'nin öğüdünün kendi payıma düşen kısmını, bir nebze de olsa yerine getirmeye çalışıyorum. Doğu büyüdüğüm yerlerin tarihini (hiç olmazsa yakın tarihimizi) öğrenmeyi ve anlamayı görev bildim. Bu yaklaşımla, yöremizin ve bölgemizin geçmişini ilgilendiren tarihi bilgilerden bazılarını, güvenilir bilimsel kaynaklara dayanarak derlemiş, öğrenmiş ve öğrendiklerimi okurlarımla bir kere daha paylaşmış bulunuyorum.

Bu yazı dizisinde yazdığım bilgileri, başka araştırmacıların büyük emek ve özverileri yazdıkları kitap ve makalelerden derledim. Onların verdiği bilgileri severek, özümseyerek okudum ve birbirleriyle bağlantılar kurarak yorumladım. Bunları yaparken, sömürgeci ülkelerin savaşlarda ne gibi stratejiler izlediklerini, atalarımızın tarih içinde yaşamış oldukları pek çok tehditleri, baskıları, acıklı olayları da öğrendim. Ve zaman zaman hüznümlendim. Türkiye'nin bu günlere gelmesinin hiç de kolay olmadığını ve Atatürk'ün gençliğe hitabesini bir kere daha hatırladım...

Okuyup feyiz aldığım ve yararlandığım değerli tarihi belge, makale ve kitaplar, her makalenin sonunda, “kaynaklar” listesinde ayrıca belirtildi. Okurlarım, daha ayrıntılı bilgileri, o listede yazılı olan (ya da onlara benzer) kaynaklara ulaşarak elde edebilirler. Rehberimizin akıl, bilim ve vicdanlar olması dileğiyle, iyi okumalar...

Birinci Dünya Savaşı Öncesinde Avrupa Ne Durumda İdi?

19.ncu yüzyıl; devrimleriyle, savaşlarıyla, sanayide ve bilimde yapılan gelişmeleriyle 20.nci ve 21.nci yüzyılların dünyasını önemli ölçüde şekillendiren bir yüzyıl olmuştur (Turan 2014, Arslan 2017). Yüzyılın sonlarına doğru (1870'lerden sonra), Avrupa ülkeleri arasında sanayi devrimine paralel olarak birbirlerine karşı ekonomik ve siyasi üstünlük sağlama ve denizasını bölgelerde sömürgele elde etme yarışları da hızlanmıştı (Kuran 1992, Turan 2014). Bu süreçte

hemen bütün ülkelerde milliyetçilik duyguları da gittikçe yükseliyordu. Ülkeler, günün gerektirdiği menfaatler doğrultusunda birbirleriyle ikili-üçlü ittifaklar kuruyorlar, çok geçmeden gizlice yapılan menfaat pazarlıkları sonucunda bu ittifakları bozup karşı tarafa geçebiliyorlardı. Her ülke kendi nüfuz alanını genişletme peşindeydi. Öncelikler ve menfaatler bölgeye, ülkeye, zamana göre değişiyordu. Tarih vatanseverliklerle ve kahramanlıklarla dolu olduğu kadar, yalanlarla, aldatanlarla, aldatılanlarla ve hainliklerle de doluydu.

Avrupa'nın o zamanki güçlü ülkelerinin durumları, özet halinde tek tek şöyleydi:

Almanya: Avrupa dışındaki kıtalarda koloniler kurma ve sömürgeci yayılma konusunda, İngiltere, Fransa ve İtalya'ya oranla geç kalmıştı. Bu nedenle, özellikle 1888'de tahta çıkan Kayzer II. Wilhelm'den sonra Doğu Avrupa'ya, Balkanlara ve Orta Doğu'ya doğru yayılma siyaseti gütmeye başladı. Ayrıca güçlü bir donanma da oluşturuyordu. Bu amaca erişebilmeyi sağlayan endüstri ve teknolojiye de önemli hamleler yapmıştı ve yapıyordu. Önce Avusturya-Macaristan İmparatorluğu (Avs-Mac-İmp.) ile (1879'da), üç yıl sonra da İtalya ile (1882'de) ittifaklar kurdu. Böylece üçlü “İttifak Devletleri”nin temeli, 1900'lü yıllar başlamadan önce atılmış oluyordu (Not: Ama İtalya, Birinci Dünya Savaşı başladıktan beş ay kadar sonra saf değiştirecekti.)

Fransa: Fransa ile Almanya 1870-1871 Fransa-Almanya (Prusya) Harbi'nden beri birbirlerini baş düşman olarak görüyorlardı. Fransa o savaşı kaybetmişti. Özellikle bu nedenle, Fransa, Almanya'nın güçlenmesinden ve yayılmacı politikasından endişeleniyordu.

Rusya: Rusya, Uzakdoğu'da Japonya ve Çin ile daha önceki yıllarda değişik savaşlar yapmıştı. Oysa Avrupa'daki çıkarları daha büyüktü ve Uzakdoğu'daki savaşlar yüzünden Avrupa'daki çıkarlarının zarar gördüğünü anladı. Özellikle, İttifak Devletlerinin Balkanlara

hakim olmasını hiç istemiyordu. Yakın bir süre önce (1878, Berlin antlaşmasına dayanarak) Avs-Mac-İmp.ğu Bosna-Hersek'i işgal etmişti. Bu gidişle, Sırbistan ile Karadağ'ı da işgal edebilirdi. Rusya, kendini Slav ırkının lideri ve koruyucusu olarak görüyor (Panslavizm), başka ülkelerin Balkanlardaki Slav asıllı halklar üzerinde egemenlik kurmasını istemiyordu. Ayrıca, sıcak denizlere ulaşabilmek için İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında da gözü vardı. Ama Avrupa'nın öteki büyük devletleri, Rusya'nın bu amacına ulaşmasına karşıydılar. Bu stratejileri dikkate alan Rusya ile Fransa 1892'de ikili bir anlaşma imzaladı.

İngiltere (Büyük Britanya): 19.ncu yüzyıl sonlarına kadar hem endüstride, hem denizlerde, hem de denizasını ülkelerde sömürgele edinmede, diğer Avrupa ülkelerinden çok ileri durumdaydı. Denizasını ülkelerde çok sayıda sömürgesi bulunmasına rağmen, bu denizasını üstünlüğünü yeterli görmüyor, Avrupa içindeki ülkelerle de anlaşmalar yapma gereğini duyuyordu. Çünkü İngiltere, küresel ölçekte kendisine rakip olabilecek güçte, başka bir ülke istemiyordu. Örneğin; İngiltere, Rusya ile Japonya'yı zayıflatmak için bir Rus-Japon savaşını tetiklemek (ve onları birbirleriyle savaşarak zayıflatmak) istiyordu (ki, 1904-1905'de devam eden o savaşta Rusya yenildi). Ayrıca Almanya'nın Osmanlılarla birlikte (ortaklaşa) yaptığı Berlin-Bağdat Demiryolu projesi (ve Osmanlı'dan elde edeceği demiryolları imtiyazı) İngiltere'de endişe yaratıyordu. Basra Körfezi'ne kadar uzanacak bir Alman demiryolu, İngilizlerin bölgedeki menfaatleri için bir tehdit sayılırdı. Çünkü Mısır ve Hindistan, İngilizlerin zaten kontrolü altındaydı ve Almanların demiryolu ile bölgeye ulaşması İngilizlerin siyasi ve iktisadi egemenliğini tehdit eden bir unsurdur (Tepekaya 2002, Ortaylı 2017). İşte İngiltere bu stratejileri dikkate alarak, Japonya ile 1902'de, daha önceki dönemlerde en büyük rakibi olan Fransa ile 1904'de, Rusya ile de 1907'de anlaşmalar yaptı. Böylece üçlü “İttifak Devletleri”nin çekirdeği de daha 1907'de iken oluşmuştu.

Birinci Dünya Savaşı Öncesinde Osmanlı Ne Durumda İdi?

Osmanlı'ya o yıllarda "Avrupa'nın hasta adamı" diyorlardı:

19.yüzyıl sonlarına doğru (1870'lerden sonra gelen yıllarda), Avrupa ülkeleri yukarıda özetlendiği gibi sanayileşme ve modernleşme yarışı içindeyken, Osmanlı devleti de sanayide ve modernleşmede çok geride kalmıştı. Ayrıca, Avrupa ülkeleri kıta içinde sınırlarını, kıta dışında da yeni coğrafi keşiflerle koloni ve sömürgelerini genişletme yarışı içindeydiler (Turan 2014). Osmanlı Devletinde tam tersi bir süreç yaşanıyor: Osmanlı İmparatorluğunun elinde tuttuğu topraklar bile gittikçe küçülüyor, asırlardır Osmanlı uyruğunda bulunan birçok periferik (sınır-boyu) halklar da Osmanlı Devletinden kopuyordu. Milliyetçilik akımı, hem Avrupa ülkelerinde, hem de Osmanlı uyruğundaki kenar toplumlarda tavan yapmıştı. Rusya; Osmanlı sınırları içinde bulunan Sırbistan, Karadağ, Romanya, Bulgaristan gibi bölgelerdeki halkları olduğu kadar, Kafkaslardaki hakları da isyana ve Osmanlıya karşı savaşa teşvik ediyordu.

Avrupalılar, Osmanlı Devletini "Avrupa'nın hasta adamı" diye nitelendiriyorlardı. Örneğin, 1877-78 Osmanlı-Rus Harbinde, Osmanlı devleti yenilmişti. Bunun sonucunda, hem Kafkaslarda hem de Balkanlarda çok büyük topraklar kaybetti (Not: Bu savaşın yılı, Rumi Takvime göre 1293 yılına denk düştüğü için, halk arasında 93 harbi olarak da bilinir). Bu yenilgiyi izleyen aylarda, Avrupa'nın büyük devletlerinin de katılımıyla gerçekleşen ve bir ay süren "Berlin Kongresi" sonunda (13 Temmuz 1978'de) Berlin Antlaşması imzalandı (Gencer 1992). Bu antlaşmaya dayanarak Bosna-Hersek Avs-Mac- İmp. na terk edildi (Başbakanlık DAGM 1992). Sırbistan, Karadağ ve Romanya, Osmanlı'dan "tam bağımsız" statüsüyle ayrıldılar. Bulgaristan'da bir Prenslük yaratıldı ve Balkanlar'daki sınırlar yeniden çizildi. Kafkaslarda da Kars, Ardahan ve Batum, Harp Tazminatının bir kısmına karşılık üzere Rusya'ya bırakıldı. Harp tazminatı olarak

Rusya'ya verilen bu yerlerin bedeli düşüldükten sonra, geri kalanının ödenmesi için Osmanlı Devleti ile Rusya kendi aralarında ayrı anlaşmalar yaptılar. Bu anlaşmalara göre Osmanlı, Rusya'ya olan harp tazminatı borcunu yedi yıl içinde ödemeyi taahhüt ediyor, ayrıca aşar vergisini de teminat olarak gösteriyordu (Gencer 1992). 1909-1911 yılları arasında, Osmanlı uyruğundaki perifik (kenar) vilayetlerde ayaklanmalar olmuş ve olmaya devam ediyordu (örn; Ermeni isyanı, Arnavutluk isyanı, Suriye ve Yemen isyanları, İtalyanlarla 1911 Trablusgarp harbi vb...). Avrupa'daki egemen güçler bu isyanları gizli ya da açık destekliyordu. Zaten, birbirini izleyen savaşlar sonunda askeri ve ekonomik bakımlardan oldukça zayıf durumda olan Devlet, gücünün bir bölümünü de bu isyanlara karşı harcamak zorunda kalmıştı. Ordunun araç, gereç ve silah ihtiyaçları ve stokları yetersiz; ulaştırma, ikmal ve hareket olanakları da oldukça sınırlıydı. "En önemlisi de ordu içinde birlik beraberlik, disiplin ve askerlik anlayışı yok idi" (Görgülü 2014).

Balkan Savaşı Sonunda Osmanlı'nın Avrupa'da Büyük Toprak Kayıpları Oldu:

Osmanlı Devleti'nin İtalyanlara karşı Trablusgarp Harbini (1911) kaybetmesi üzerine Balkan devletleri cesaret buldular. Avrupa devletlerinin de desteğini alarak aralarında ittifaklar kurdular, hazırlandılar ve daha çok toprak kazanmak için harekete geçtiler. Balkan devletlerinin Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kurmalarında özellikle Rusya'nın önemli etkisi oldu. Rusya, Osmanlı Hariciye Nazırı Noradungyan Efendi'ye, Balkanlarda savaş olmayacağı yönünde bir "garanti"(!) vermişti. Hariciye Nazırı da bu "sözde garantiye" güvenerek Rumeli'deki 75 000 talimli Osmanlı askeri terhis ettirmişti (Turan 2014)... Onlar için fırsat işte doğmuştu. Önce Karadağ, ardında da Bulgaristan, Sırbistan ve Yunanistan, Osmanlı Devleti'ne karşı arka arkaya savaş ilân ettiler ve Ekim 1912'de Balkan savaşı başladı. Osmanlı Devleti büyük imkânsızlıklar içinde girdiği bu savaşta, kısa sürede Selanik başta olmak üzere, Balkanlarda pek çok yeri kaybetti (Turan 2014). Balkan savaşı

sonunda Osmanlı Devleti Avrupa'daki topraklarının %83'ünü, nüfusunun %69'unu kaybetmiş oluyordu (Turan 2014). Osmanlı Devleti, arka arkaya gelen Trablusgarp ve Balkan yenilgileri ile büyük itibar kaybına uğradı. Avrupalı emperyalist güçler, artık aralarında pazarlıklar yaparak, Osmanlı'nın Asya'da geri kalan topraklarını da paylaşmayı düşünmeye başladılar. "hasta adam" dedikleri adamın hastalığı ilerlemişti. Bütün bunlara rağmen Balkan yenilgisinin Türklere şu faydası oldu: İç politikada İttihat ve Terakki Cemiyetinin güçlenmesine ve Türklerde milliyetçilik duygularının gelişmesine yol açtı (Turan 2014).

Osmanlı-Almanya Bağlantıları:

Almanya, Avrupa'daki ilişkilerini, İtalya ve Avs-Mac-İmp ile antlaşmalar yaparak daha önceden pekiştirmişti. Kayzer II. Wilhelm tahta geçince (1888), doğruya doğru yayılma politikasının bir parçası olarak, Osmanlı İmparatorluğu ile de ilişkilerini geliştirdi. Almanların, hızla genişleyen fabrikaları için hammadde getirme, fabrikalarda üretilen mallar için de pazar bulma ihtiyaçları vardı. Osmanlı'nın hâkim olduğu topraklarda da işletilmesi gereken petrol, bakır, krom ve kurşun gibi maden yatakları bulunuyordu (Önsoy 1982, Ortaylı 2017). Kurulacak olan Berlin-Bağdat demiryolu hattı ile bu kaynaklara kolayca ulaşılabilecekti. Ayrıca, Berlin-Bağdat demiryolu Avrupa'yı Orta Doğuya ve (o günlerde bir İngiliz sömürgesi olan) Hindistan'a bağlayan en kısa yol olacaktı. Oysa İngiltere, Basra Körfezi ve Hindistan'a ulaşabilmek için taa Cebeli-Tarik ve Süveyş kanallarını dolaşmak (ve bu arada zaman kaybetmek) zorunda kalıyordu. Böylece Almanya, Berlin-Bağdat demiryolunun devreye girmesiyle İngiltereye karşı bir üstünlük elde ediyordu.

Üstelik ve en önemlisi, 1978 Berlin Antlaşmasından sonraki yıllarda Osmanlı Devleti gittikçe küçülüyor, parçalanmaya ve belirsiz bir çöküşe doğru gidiyordu. Almanya ise Osmanlılarla önceden askeri, siyasi ve ekonomik ilişkiler kurarak, ilerdeki "çöküş" evresi gelmeden önce bu

ilişkileri pekiştiriyordu. Böylece Osmanlı devletini askeri ve siyasi alanlarda istediği yöne çekebilecekti [Not: Nitekim Osmanlı Devletinin 1.inci Dünya Savaşına katılması da, böyle bir yönlendirme ve emrivaki (oldubitti) sonunda olmuştur] (Kuran 1992, Tepekaya 2002, Ortaylı 2017). Ayrıca Osmanlı'nın dağılması durumunda Almanya, en yüksek payı elde etme planları içindeydi.

FIRTINA YAKLAŞIYOR

Birinci Dünya Savaşı'nın Çıkmasına Bir Kurşunluk Bir Mesafe Kalmıştı:

Avrupa'nın "Büyük Devletleri" neredeyse son 20-30 yıldır silahlanıyor, birbirleriyle hesaplaşmak için sanki bir fırsat kolluyorlardı. Kamplar çoktan belirlenmişti: Bir tarafta askeri gücünü arttırmış olan Almanya ile yanındaki Avusturya-Macaristan ve İtalya; öte tarafta da onların büyük askeri gücünden kaygılanan İngiltere, Fransa ve Rusya vardı. Her bir grup içinde kendi saflarını sıklaştırmak için birtakım resmi antlaşmalar yapılmıştı ama her an değişebilen menfaatlere dayalı, gizli antlaşmalar da oluyor, olabiliyordu (nitekim İtalya, Savaş başlayınca saf değiştirdi).

Sanayi, ekonomi, sosyal ve kültürel alanlarda çok geri kalan Osmanlı Devleti ise diğer Büyük Güçlere kıyasla çok zayıf durumdaydı (Turan 2014). Askeri ve ekonomik bakımlardan Almanya ile öz egemenliğini yitirecek ölçüde "yakını" işbirliği içine girmişti (Ortaylı 2017).

Avrupa'da ortam çok gergindi. Böyle bir durumda, yangını başlatmak için tek bir kurşun yetiyordu. Öyle de oldu: Avusturya-Macaristan İmparatorluğu (Avs-Mac-İmp.) Veliht Franz Ferdinand ve eşi Mlada, bir görev için geldikleri Saraybosna'da 28 Haziran 1914'de öldürüldüler. Katil, Gavrilo Princip isimli bir Sırp milliyetçiydi (Kuran 1992, Özkan 2014). Bu olay üzerine Avusturya-Macaristan, önce Sırbistan'a bir ultimatom (kesin uyarı) verdi. Görüşmeler ve pazarlıklar sonuç veremeyince, tam bir ay sonra, 28 Temmuz 1914 'de, Avs-Mac-İmp. Sırbistan'a savaş ilan etti. Rusya Sırbistan'ı destekledi. Bunun üzerine Almanya da, üç gün sonra, 1 Ağustos

1914'de Rusya'ya savaş açtı. Çok geçmeden, her bir tarafın müttefiki olan diğer devletler -kolonilerini de devreye sokarak- karşı taraftakilere zincirleme savaş ilan ettiler. Böylece tüm dünyaya yayılan ve her iki tarafta da büyük yıkımlara yol açan o "büyük savaş", 1914 yılının sıcak Yaz aylarında, işte böyle tek bir kurşunla başladı...

Makale dizisi bitmedi. Bu yazı I. No' lu yazı olup arkası gelecektir. Bir sonraki "II: Birinci Dünya Savaşına Hangi Ülkeler, Hangi Amaçlarla ve Hangi Stratejik Hesaplarla Girdiler?" başlıklı makalemizde buluşmak umuduyla... Hoşça kalın...

Son olarak, günümüzden 100- 140 yıl önceki dünya ile şimdiki dünyamız arasında, tarihi olaylar bakımından ne gibi benzerlikler görüyorsunuz? Değerlendirmeye değer...

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Arslan Ü.Ç. 2017. Sanayi Devrimi: Sonuçları ve Uluslararası Sistemde Yansımaları. Başkent Üniversitesi Avrupa Birliği ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü 16 Ss. https://www.academia.edu/35814711/Sanayi_Devrimi_Sonuc_lari_ve_Uluslararası_Sisteme_Yansimaları (Erişim: Kasım 2019).

Başbakanlık, DAGM (Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü). 1992. Bosna-Hersek ile İlgili Arşiv Belgeleri (1516-1919). Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı. Yayın No: 7, 356 ss.

Gencer, Ali İhsan. 1992. "Berlin Antlaşması", TDV İslâm Ansiklopedisi, ss: 516-517. : <https://islamansiklopedisi.org>.

tr/berlin-antlaşması (Erişim: 07.01.2020).

Görgülü, İsmet. 2014. On Yıllık Harbin Kadrosu (1912-1922): Balkan- Birinci Dünya ve İstiklal Harbi. Türk Tarih Kurumu. 392 ss (Ayrıca bkz. İsmet Görgülü. I.Balkan Harbi:Doğu ve Batı Ordularının Muharebeleri. Türk Tarih Kurumu). <https://www.ttk.gov.tr/tarihveegitim/balkan-harbi/> (Erişim: 5 Aralık 2019).

Kuran, Ercüment. 1992. "Birinci Dünya Savaşı", TDV İslâm Ansiklopedisi, Cilt 6, ss:196-200. <https://islamansiklopedisi.org.tr/birinci-dunya-savasi> (Erişim: 9 Kasım 2019).

Ortaylı, İlber. 2017. Osmanlı İmparatorluğu'nda Alman Nüfuzu. Timaş Yayınları, 2017, 240 sayfa, İstanbul.

Önsoy, Rifat. 1982. Türk-Alman İktisadi Münasebetleri. 141 ss. İstanbul.

Özkan, Ayşe. 2014. I.Dünya Savaşı Sırasında Sırbistan'dan Osmanlı Devleti'ne Göçler Ve Tabiiyet Sorunu. Yeri: 100. Yılında I. Dünya Savaşı Uluslararası Semp., Intern. Symp. on The World War I on Its Centenary. 03-05 Kasım / November 2014, Budapeşte / Budapest. Yayına Hazırlık: A. Y. Akengin, S. Koçaslan. Ankara – 2015, ss: 347-368.

Tepekaya, M. 2002. "Osmanlı –Alman İlişkileri (1870-1914)" Türkler, Cilt: 13, Ankara ss.40-56.

Turan, Mustafa. 2014. I. Dünya Savaşı Öncesinde Avrupa Devletlerinin Siyaset

Stratejileri ve Osmanlı Devleti. Yeri: 100. Yılında I. Dünya Savaşı Uluslararası Semp., Intern. Symp. on The World War I on Its Centenary. 03-05 Kasım / November 2014, Budapeşte / Budapest. Yayına Hazırlık.: A. Y. Akengin, S. Koçaslan, Ankara – 2015, ss: 57-89.

AEHD Antalya Şubesi Etkinlikleri

Cengiz Demirtaş Semineri

Akseki Eğitim Hayratı Derneği Antalya Şubesinin aralık ayı konuğu Cengiz Demirtaş idi. "Akseki nasıl kalkınır, yöremizde açılmaya çalışılan mermer ocakları ile mücadelede gelinen son durum, yatırım bankacılığı" ile ilgili bizlerin ufkunu açan sunumunu

keyifle izledik. Cengiz Demirtaş hemşehrimize ve tüm katılımcı

Aksekililere ve Akseki dostlarımıza sonsuz teşekkürler.

Akseki Türküleri Gecesi

Akseki Eğitim Hayratı Derneği Antalya Şubesi olarak; Akseki kültürünü, türkülerini tanıtmak ve yaşatmak için, Vatan TV'de canlı yayınlanan "Ümmü Erbil ile Bizim

Türkülerimiz" programına katıldık. Başta değerli sanatçı Ümmü Erbil'e, Vatan TV'ye, saziyla sözüyle yöremiz türkülerini seslendiren değerli öğretmenimiz aynı zamanda dernek yönetim kurulu üyemiz Abdullah

Gencer'e, bizleri coşturan halk oyunu ekibine, bu güzel anıları kadrına alan Mustafa Göksoy'a, bizleri yalnız bırakmayan tüm Aksekililere ve Akseki dostlarına sonsuz teşekkürler. İyi ki varsınız.

Sn. Ümit Uysal'ı Ziyaret

Akseki Eğitim Hayratı Derneği Antalya Şubesi yönetim kurulu olarak Muratpaşa Belediye Başkanı Sayın Ümit Uysal'ı makamlarında ziyaret ettik.

Yaygın eğitime verdiği destek, katkı ve sosyal projeler ağırlıklı çalışmalarından dolayı şükranlarımızı ilettik.

Yapımı devam eden Sivil Toplum merkezinde kamu yararı statüsündeki derneğimize bir ofis tahsisi, Aksekimizin yetiştirdiği değerli insan "Rasih Kaplan" isminin bir parka verilmesi sözünü aldık.

Sayın Ümit Uysal'a "Kültürel değerlerimiz gelecek kuşakların imzası olacaktır" düşüncesinden yola çıkarak Derneğimiz tarafından 42 akademisyenin 2 yıllık çalışmalarıyla hazırlanan 480 sahife ve 4.5 kilodan oluşan yöremizin tarih, kültür, sosyal ve doğal özelliklerini anlatan "Ben Akseki'yim" kitabımızı armağan ettik.

Bizleri gayet sıcak, samimi bir ortamda ağırlayan Başkan Ümit Uysal'a ve personeline Yönetim kurulu olarak sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Backhaus

**İstinye Park
Kanyon
Nişantaşı
Göktürk
Ataköy APlus
Ataköy Atrium
Merter Fabrika
TT Arena
Avenue Beylikdüzü - yakında**

**Franchise Şubeler
Şaşkınbakkal
Buyaka AVM**

www.backhaus.com.tr

Dağlardan Topladıkları Kuşburnuyla Aile Ekonomisine Katkı Sağlıyorlar

topladığı kuşburnu, ayıklama işleminin ardından evlerin bahçelerinde yakılan odun ateşinin üzerinde, bakır kazanlarda kaynatılıyor.

Kuşburnular, kevgirden geçme kıvamına geldikten sonra kendi suyuyla ezilerek çekirdeklerinden ayıklanıp elekten geçiriliyor. Daha sonra posasından arındırılan kuşburnu, 4 saat daha kaynatıldıktan sonra reçel kıvamına getirilip kavanozlara dolduruluyor. Yapılan ürünlerin bir kısmı satış için bekletilirken, bir kısmı da tüketilmek için ayrılıyor. İlçe sakinlerinden Ayşenur Çavuşoğlu, kuşburnu toplayıp reçel ve marmelat yaparak aile bütçesine katkı sağladığını söyledi.

Akseki ilçesinde doğada kendiliğinden yetişen kuşburnu meyvesinden çay, reçel ve marmelat yapan kadınlar ev ekonomisine katkı sağlıyor.

İlçenin kırsal mahallelerinde yaşayan ailelerin yoğun mesai harcayarak

Haber: Mustafa Hatipoğlu (AA)

Kuşburnu meyvesinin reçel ve marmelatının çok lezzetli olduğunu belirten Çavuşoğlu, sağlık açısından faydalı olduğu bilinen kuşburnu meyvesinden yaptıkları ürünlerin ilgi gördüğünü ifade etti.

Toroslar'daki Yaban Hayvanlarına Yem Desteği

Antalya'nın Akseki ilçesinde Toroslar'ın Giden Gelmez Dağları'ndaki yaban hayvanlarına yem bırakıldı.

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar 6. Bölge Müdürü Rıza Kamil, bölgede gazetecilere yaptığı açıklamada, yaban hayatına sahip çıkmak gerektiğini belirtti.

Bölgede 60 kişilik ekiple çalışma yaptıklarını kaydeden Kamil, "Özellikle yaban keçilerinin yiyecek sıkıntılarını gidermek için kış yenilemesini yaptık. Ot, lahana ve diğer meyvelerden oluşan besi sepeti oluşturduk. Yaban hayatına sahip çıkmamız lazım. Sağlıklı habitatlar ile yaban hayvanlarını gelecek nesillere aktarma içindeyiz. Yaban hayatını korumak sadece bizlerin değil hepimizin görevidir." dedi.

Haber: Mustafa Hatipoğlu (AA)

Etkinliğe Akseki Belediye Başkanı İbrahim Özkan da katıldı.

Habibe Nine Bu Kez Mutluluktan Ağladı

Antalya'nın Akseki ilçesindeki Gümüşdamla mahallesinde, hatıralarla dolu evinde yalnız yaşayan Habibe Özgüven'in (89) zor durumuna belediye ekipleri yetişti.

diyerek duygularını ifade etti.

Akseki Belediye Başkanı İbrahim Özkan, "Habibe ninenin, sorunlarını anlatırken çok mahcup bir hali vardı. Bu durum

Habibe ninenin, iki odalı yöreye özgü tarihi düğmeli evinin akan damına, belediye ekiplerince branda kapatıldı. Bir çocuğu felçli, diğeri kanser hastası olan iki evladının yanında olamadığını, çocuklarının da maddi durumlarının iyi olmadığını aktaran Habibe nine, 30 yıl önce eşini kaybetmiş, devletin verdiği maaş ve komşuların yardımıyla geçimini sağlıyor. Damın tadilatını yapan belediye ekipleri, aynı zamanda evin bazı eksiklerini de giderdi. Bunun üzerine Habibe nine, "yıllarca üzüntüden ağlıyordum, şimdi de mutluluktan ağladım. Belediye ekipleri bana yalnız olmadığımı hissettirdi. Tadilat sonrası başımı yastığa daha rahat koyuyorum. Allah devletimize zeval vermesin. Çok teşekkür ederim."

beni çok etkiledi." diye belirterek, Habibe Özgüven'in her zaman yanında olacaklarını bildirdi.

Haber: Mustafa Hatipoğlu (AA)

Nadir Görülen Geyik Böceği Akseki'de Görüntüldü

Türkiye'de koruma altında bulunan, yaşam alanlarının genişletilmesi için çalışmalar yürütülen ve bilimsel adı "Lucanus cervus" olan "Geyik Böceği" Antalya Akseki'de görüntüldü.

Türkiye'de sadece Hatay'daki Amanos Dağları'nda yaşadığı bilinen ancak daha sonra farklı birkaç ilde de kayıtlarına rastlanılan türün; başta Japonya olmak üzere dünyadaki pek çok ülkede oldukça değerli ve ekonomik anlamda ticareti yapılıyor. Akseki'de görüntülenen "Geyik böceği" yaklaşık 7 cm uzunluğunda ve 6 taraklı antene sahip.

Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü

Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ebru Gül Aslan, AA muhabirine yaptığı açıklamada "Fotoğraftaki böcek, erkek bir Geyik böceğidir. Oldukça kıymetli ve zararsız bir böcek. Geyik böceği, Uluslararası Koruma Birliği (IUCN) tarafından kırmızı listede bulunuyor ve tehdit altında bir tür olarak gösteriliyor. Ülkemizde de koruma altında olan geyik böceğinin boynuzları büyüdükçe değeri de o kadar büyüyor." dedi.

Geyik böceği, diğer böcek türlerinden farklı olması nedeniyle oldukça dikkat çekiyor. Bu nedenle yasadışı koleksiyoncuların ve kaçakçıların hedefi haline geliyor. Doğa Koruma ve Milli Parklar Antalya Müdürlüğü,

Haber: Mustafa Hatipoğlu (AA)

konuyla ilgili sıkı koruma tedbirlerinin ve ağır cezaların uygulandığını, vatandaşlarımızın da konuya duyarlı olmaları ve şüpheli gördükleri durumları ihbar etmeleri halinde, anında müdahale edileceğini bildirilmiştir. Farklı illerde de görüldüğü bilinen böcek türünün ender ve zararsız olması nedeniyle yaşam alanlarının korunması ve çoğaltılması için çalışmalar yapıldığı biliniyor.

Akseki Kış Manzaraları

Fotoğraflar: Adem Çetin

26 YILDAN BERİ...

HIRDAVAT, NALBURIYE, BAHÇE, YAPI
KİMYASALLARI, İŞ GÜVENLİĞİ VE İNŞAAT
ADINA BİNLERCE ÜRÜN...

feritticaret

+90 0242 743 33 33

www.feritticaret.com

Sanayi Sitesi 2001 Sokak A2 Blok NO:20-22 Manavgat / Antalya

Araç Yoğunluğu Azaldı, Dağ Keçileri Yol Kenarına İndi

Antalya'nın Akseki ilçesinde koronavirüs tedbirleri kapsamında vatandaşlar sokağa çıkmayınca araç trafiği de azaldı. Dağ keçileri karayolunun yakınlarına inerek beslendi.

Haber: Adem Çetin

Türkiye'de koronavirüs tedbirleri kapsamında 65 yaş ve üstü ile 20 yaş ve altı vatandaşların sokağa çıkması yasaklanırken, pek çok vatandaş da evde kaldı.

Vatandaşlar evden çıkmayınca trafiğe çıkan araç da ciddi oranda azaldı. Bu durum daha çok doğadaki hayvanlara yaradı.

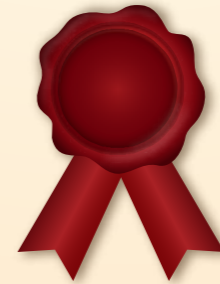
Trafik akışının en yoğun olduğu noktalardan biri olan Antalya- Konya karayolunun, Akseki--Seydişehir arasında kalan Üzümdere av koruma sahasında trafik yoğunluğu azalınca, dağ keçileri yol kenarına kadar indi. Burada beslenen dağ keçileri objektiflere keyifli görüntüler verdi.

TEŞEKKÜR

AKSEKİ EĞİTİM HAYRATI YAPANLAR ve YAŞATANLAR DERNEĞİ olarak, ihtiyaç sahibi üniversite öğrencilerimize şimdiye kadar burs taahhüdünde bulunan,

*Sayın Ali Metin Duruk,
Sayın Mahmut Atom Duruk,
Sayın Mehmet Karagül,
Sayın Tayfur Süner,
Sayın Ferah Sancak,
Sayın Dr.Mehmet Çetin Duruk,
Sayın Latif Bayrı
Sayın Alkan Süzen
Sayın Yiğit Şirin,
Sayın Mehmet Küçükşoy,
Sayın A. Ünsal Taşkın
ve
Gönül Külahçioğlu
İsmail Külahçioğlu
Mustafa Külahçioğlu'na*

katkılarından dolayı teşekkür eder,
değerli hemşehrilerimizden de burs taahhüdünde bulunmalarını
saygılarımızla bekleriz...

“Ben Akseki’yim”

“Ben Akseki’yim” projesi 22 Nisan 2013 tarihinde başlamış ve üç yılda tamamlanmıştır. Bu proje kapsamında oluşturulan beş kişilik proje ekibi ile, Akseki platosunda, dağlarında, Toroslarda binlerce km yol yaptık, yüzlerce mekana misafir olduk, güler yüzlü Aksekililerle uzun sohbetler, sevgi dolu masalar, düğünler, geleneksel törenler, eğlenceler, keyifler, hüznler, hayata dair her türlü anı ve duygu paylaştık. Kayıtlar yaptık, binlerce fotoğraf çektik, belgeler topladık.

Akseki’ye her açıdan derinlemesine bakmaya, incelemeye çalıştık. Saha çalışmasının akabinde çok uzun ve özenli bir ön editöryel çalışmanın sonucunda 32 farklı başlık altında, kendi alanında en iyi akademisyenlerle, fikir önderleri ve entellektüellerle çalıştık. Bütün bu hummalı çalışmanın ışığında Akseki’yi 41 yazar, 596 sayfa, 1 müzik CD’ si ve Akseki haritası eşliğinde anlatmaya çalıştık. Fotoğraf çekimleri, belgesel fotoğrafçılıkta dünyaca tanınmış fotoğraf sanatçısı Atilla Durak tarafından gerçekleştirildi.

“Ben Akseki’yim”

“Ben Akseki’yim” kitabını edinmek isteyenler;

Akseki Eğitim Hayratı Derneği İktisadi İşletmesi banka hesabına kitap başına 200.-TL yatırdıkları takdirde, kitap adreslerine kargo* ile gönderilecektir. Banka hesabına kitap bedelini yatırdıktan sonra, dernek yöneticisi Zeynep Yıldırım’ın, zeynepyildirim@aksekidernek.org mail adresine, banka dekontu, fatura bilgilerini, adreslerini

ve telefon numaralarını iletmelerini veya 0535 205 02 07 nolu gsm numarasından Zeynep Yıldırım’la irtibata geçmeleri rica olunur.

*kargo bedeli alıcıya aittir.

Banka hesap numarası:

AKSEKİ EĞİTİM HAYRATI DERNEĞİ İKTİSADİ İŞLETMESİ

Vakıfbank Ataköy Galleria Şubesi

TR88 0001 5001 5800 7304 2148 55

Burs Taahhüdü

Değerli Hayırseverler,

Akseki Eğitim Hayratı Derneği ülkemiz ve Akseki yöremizin, kamu yararına önemli bir mihenk taşıdır.

Derneğimiz, maddi ve manevi desteğe ihtiyacı olan toplam 260 civarında üniversiteli öğrencimize her yıl karşılıksız burs vermektedir. Eğitim desteği dışında yöremizin sosyal, kültürel yaşam biçiminin şekillenmesinde ve desteklenmesinde derneğimiz önemli bir olgu taşımaktadır. Siz değerli hemşehrilerimizden de burslarımıza destek beklemekteyiz. Üniversite öğrencilerimize destek olmak isteyen hayırsever hemşehrilerimiz bize aşağıdaki iletişim adreslerinden ulaşabilirler.

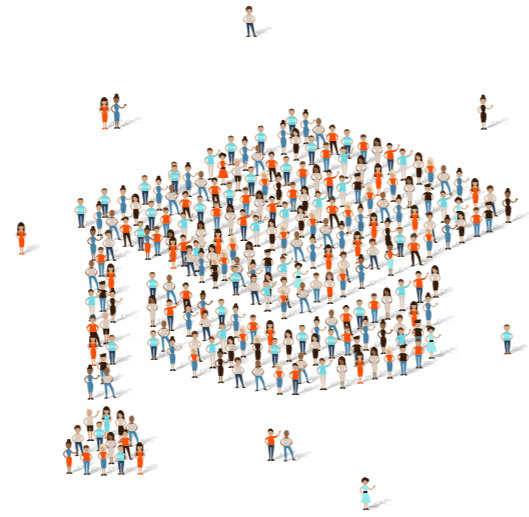
Eğitim döneminde her öğrenci başına 200 TL (aylık) 9 ay üzerinden burs verilmektedir. Burs ödemenizi öğrenci başına (aylık) 150 TL’den burs yatırım başlangıcından itibaren 12 ayda ödeyebilirsiniz.

AKSEKİ EĞİTİM HAYRATI YAPANLAR VE YAŞATANLAR DERNEĞİ

Vakıflar Bankası TAO Ataköy Galleria Şubesi

IBAN NO TR73 0001 5001 5800 7305 2553 53

(Dernek, Bakanlar Kurulu’nun 28/04/1967 tarih ve 6/8115 sayılı kararı ile kamu yararındadır)

saat&saat

Her Saniye Sizinleyiz

Fimak ile kolaylığın tadına varın

Fırın ve gastronomi makinaları sektöründe yeniliklerin öncüsü Fimak, teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek ürünlerinde en iyiyi, en güzeli gerçekleştirmenin arayışı içinde.

Çünkü mükemmellik hamurumuzda var.

FİMAK[®]
Fırın ve Gastronomi Makinaları

www.fimakmakina.com.tr

sales@fimakmakina.com.tr | info@fimakmakina.com.tr